

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Dobrodo»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojakim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

primorski dnevnik

559
linije
723
8554 AA
OSREDNJA KNJIZNICA
P.P. 126
66001 KOPER
60100200

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 14 (11.737)

Trst, sreda, 18. januarja

Švedski ministrski predsednik odprl stockholmsko razorožitveno konferen

Poziv Olofa Palmeja h krepitvi sodelovanja razpon med blokoma pa ostaja še vedno velik

Shultz ponovil Reaganove ponedeljkove predloge - Pomembna vloga neuvršče-
nih in nevtralnih držav - Prva srečanja italijanskega ministra Andreottija

STOCKHOLM — »Zamisel o skupni
varnosti je poskus zaokroženja var-
nostnih potreb v drugačni in trdnejši
obliki, kot jo daje veljavni koncept
medsebojnega zastraševanja, in upo-
števanje zakonitih varstvenih koristi
sleherne države. To je dolgotrajen
postopek, v katerem se bodo stališča
počasi spreminjala in bo zastraševa-
nje še igralo vlogo. Toda, zmanjšati
moramo odvisnost od zastraševanja in
krepiti prvine zaupanja in sodelova-
nja v naših varnostnih konceptih».

Odlomek iz uvodnega govora šved-
skega premiera Olofa Palmeja, ko
je odprl konferenco o ukrepih za
krepitev zaupanja in varnosti v Ev-
ropi, bi lahko označili za veliki, za
zdaj še zelo oddaljeni cilj razorožit-
venih težnj novе vrste, hkrati pa za
razumno delovno metodo v nepopol-
nem svetu in v ozračju velikega ne-
zaupanja. Kot zagovornik resnih ra-
zorožitvenih posegov je Palme v ime-
nu države gostiteljice razgrnil prepi-
sanje, da popolne varnosti ni mogoče
doseči s kopičenjem orožja, toda je
dosedaj, da bo nov začetek težak.

Ko se je švedski premier dotaknil
izjave ameriškega ministra Shultz
(»stockholmska konferenca ne more
biti nadomestek za druge pogajalske
forume«) se je strinjal z mnenjem,
da je treba realno oceniti možnosti
srečanja, toda je menil, da »konfe-
rence ne bi smeli podceniti«. Če bi
države uspele razviti odkrit pogovor,
bi lahko postopoma preprečile nespo-
razume o svojih namelih. Delni cilj
bi konferenca dosegla že s tem, da
bi pretrgala dinamiko obtoževanja
in nepotrebne polemike med supersi-
lama. Govor ameriškega predsednika
Reagana je bil zaradi spravljenega
tona morda dobro znamenje za pra-
vo delo stockholmske konference, ki
se bo začelo za zaprtimi vrati potem,
ko bodo zunanji ministri sodelujočih
držav podali izhodišča v javni ple-
narni razpravi.

Konferenca poteka tudi na števil-
nih skupinskih sestankih, ki jih do-
polnjujejo državniška srečanja. Zve-
polnjuje se je, da so se včeraj zvečer
države zveze NATO sporazumele o
skupnem svežnju predlogov. S svojim
zaokroženim predlogom nastopajo drž-
žave Varšavske zveze, skupna izhodi-
šča pa pripravljajo tudi države iz
skupine neuvrščenih in nevtralnih. Iz
izjav Olofa Palmeja in Lazarja Moj-
sova je mogoče sklepati, da bo sku-
pina N-N aktivno posegala v dogaja-
nje in prikazala varnostne potrebe
nebloksovskih držav, čeprav se o obli-
ki in načinu predstavitev predloga še
niso sporazumeli. Na včerajšnjem

MOJCA DRČAR - MURKO

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Pogled na dvorano ob otvoritvi stockholmske konference (Telefoto AP)

Konferenco je odprl švedski premier Olof Palme (Telefoto AP)

Poseg SFRJ na atenski konferenci

ATENE — V splošni razpravi
na sestanku izvedencev balkan-
skih držav je včeraj govoril tu-
di vodja jugoslovanske delegaci-
je, veleposlanik v zveznem se-
kretariatu za zunanje zadeve
Svetozar Starčević.

Jugoslavija kot zelo pomemb-
no ocenjuje zamisel o ustanovitvi
nejdrškega območja na Balka-
nu ter podpira ustanovitev takih
območij tudi v Afriki, Srednji A-
meriki, Evropi in povsod po sve-
tu, kjer so to vprašanje spro-
žile zainteresirane države, je
rekel Starčević.

Poudaril je, da jugoslovanska
vlada meni, da pomeni prepoved
gibanja in veliko kopičenje obo-
roženih sil vzdolž meja, prepre-
čevanje nadaljnega kopičenja
konvencionalnega in odprava je-
drskega orožja, sestavni del vseh
iskrenih prizadevanj za mir in
varnost na Balkanu, pa tudi v
drugih območjih sveta. Podprl
je zamisel, da bi Balkan postal
območje brez jedrskega orožja
in dejal, da Jugoslavija podpira
tudi prepoved uporabe sile v
odnosih med državami. (dd)

Nadaljevanje pogajanj vlada-sindikati-delodajalci

Negotove perspektive za sporazum

RIM — Pogajanja med vlado, sin-
dikati in delodajalci, ki zadevajo
preverjanje učinkov sporazuma iz
22. januarja lani in predloge o no-
vem »stabilizacijskem« manevru, ki
ga je De Michelis strnil v dokument
in pretekli teden izročil obema o-
stalima stranema, se nadaljujejo da-
nes in jutri. Minister za delo bo da-
nes sprejel zastopnike enotne zveze
CGIL - CISL - UIL, jutri pa najprej
Confindustrio ter združenja javnih
podjetij, popoldne pa po vrsti ostala
delodajalska združenja, ki zastopajo
obrtnike, trgovce, zadržnike, kme-
te, nazadnje pa male industrijce.

Gre očitno za fazo poglobljanja in
preučevanja, ki bo potekala dvostran-
sko, medtem ko se bodo trikotna po-
gajanja obnovila le, če bodo ustvar-
jeni pogoji za bližnji sporazum, ki
bi ga De Michelis želel doseči še
pred koncem meseca. »Danes bi sta-
lo mnogo več ne skleniti sporazuma
o ceni dela, kot ga doseči,« je sa-
mozavestno izjavil mladi socialistič-
ni minister, češ da so že vidni prvi
zametki gospodarskega preporoda, ki
jih ne gre zamuditi.

Toda sindikati so tudi včeraj po-
trdili, da se o ceni dela, oziroma o

ponovni okrnitvi draginjske doklade
niso pripravljene pogajati, če vlada
prej jasno ne opredeli konkretnih in
izvedljivih ukrepov glede zajezitve
brezposelnosti, cene denarja, pravič-
ne davčne politike ter brzdanja tarif
za javne storitve in cen. Pogajanja
bodo torej vse prej kot lahka, saj
sindikati (a tudi delodajalci) očitajo
De Michelisovemu dokumentu gene-
ričnost, protislovnost in nedorečenost
in terjajo od vlade preokret gospo-
darske politike, ki naj razdeli breme-
na za izhod iz krize tudi na doslej
privilegirane sloje.

Tajnik KD o krajevnih upravah

RIM — KD hoče oživiti svojo vlogo v krajevnih u-
pravah, ki se je zadnja leta zameglila. S kakšnimi pri-
jemi je povedal njen tajnik De Mita na včerajšnjem stran-
kinem simpoziju v Rimu. »Naj bo v izvršnih organih ob-
čin in pokrajin ali v opoziciji, mora KD ohraniti poli-
tično živo vlogo,« je dejal. Pogoj za to pa je premosti-
tev »laične centralnosti«, ki se ustvarja, ko ni dogovora
med KD in KPI.

De Mita sicer ni štedil s polemikami niti do največje
opozicijske stranke, zlasti glede njene »vselečnosti«, tako

da je vsaka uprava s KPI avtomatično »ljudska in na-
predna«, sodelovanje z njo pa opere tudi madeža frama-
sonstva, medtem ko ob zavezištvu s KD takoj prihajajo
na dan obtožbe pripadnosti loži »P2«.

Glede ustavnih reform je tajnik KD zavrnil neposred-
no izvolitev županov in večinski volilni zakon, zavzel pa
se je za predhodne sporazume med strankami o progra-
mih in za zagotovitev vstopa v izvršno oblast stranki re-
lativne večine.

Huda nesreča na Korzu

TRST — Dekle v smrtni nevarnosti, fant pa s poškodbami zaradi ka-
terih se bo moral zdraviti vsaj mesec dni — to je obračun hude promet-
ne nesreče, ki se je pripetila sinoči, okrog 22. ure na Korzu, v neposredni
bližini Galdoničevega trga. Fant in dekle, 28-letni Paolo Orlini iz Naselja
S. Pietro 8 in 24-letna Daniela De Sanctis iz Ul. Cubi 2 sta v višini le-
karne na začetku Korza prečkala cestišče na zebrastrnem prelohu za pešce,
ko je pridrvel avtomobil in ju podrl na tla. Kako se je vsa zadeva odvijala,
je še predmet policijske preiskave. Dejstvo je, da sta Daniela in Paolo
obležala negibno na asfaltu. Oba so nemudoma odpeljali z rešilcem v bol-
nišnico, kjer so obema ugotovili med drugim hude udarce v glavo. Veliko
resnejše je vsekakor zdravstveno stanje De Sanctisove, ki si je pri padcu
prebila lobanjsko dno in so si zdravniki zato pridržali prognozo.

Hišni pripor za Enza Tortoro

NEAPELJ — Neapeljsko sodišče svobode je sinoči sklenilo izpustiti zane-
ga televizijskega napovedovalca in novinarja Enza Tortoro iz zapore, vendar
pod pogojem, da ostane v hišnem priporu. Sodniki so bili v sodniški sobi pet
ur in pol, zaradi pozne ure pa se ne ve, kako so utemeljili svojo razsodbo;
Tortora se bo tako po 8 mesecih zapore vrnil domov.

Islamski vrh v Casablanci

CASABLANCA — V maroški Casablanci se nadaljuje islamski vrh, ki bi
mora dati konkretne predloge za rešitev krize na Bližnjem vzhodu in še zla-
sti v Libanonu. Ob robu vrha so maroške oblasti sprejele vrsto zelo strogih
varnostnih ukrepov, da bi preprečili morebitne atentate prenapetežev.
(Telefoto AP)

Znova Stenmark Križaj četrti

PARPAN — Ingemar Stenmark ne
pozna zastojev. V včerajšnjem slalo-
mu v Parpanu je prišel do svoje 76.
zmage v svetovnem pokalu in tako še
popravil svoj itak nedosegljiv rekord.
Bojan Križaj se je uvrstil na odlično
četrto mesto, medtem ko sta povsem
praznih rok ostala brata Mahre, če-
prav je bilo vsem jasno, da sta sku-
šala dati vse od sebe in z zmago uti-
šati polemike, ki so izbruhnile, ko so
predvčerajšnjim ugotovili, da sta za-
menjala vrstni red.

Značilnost včerajšnje tekme pa so
bili številni odstopi. Med temi, ki ni-
so prišli do cilja, je bil tudi De
Chiesa, od ostalih Italijanov pa sta
do točk v svetovnem pokalu prišla
le Grigis in Giorgi.

NA 10. STRANI

● Stockholm

NADALJEVANJE S 1. STRANI

usklajevalnem sestanku je sodelovalo vseh devet (Švedska, Finska, Avstrija, Malta, Švica, Ciper, Liechtenstein, San Marino, Jugoslavija) in poročali so o »ozračju sodelovanja«.

Sicer pa je včeraj največja pozornost veljala posegu ameriškega državnega tajnika Shultza, ki je v bistvu ponovil ponedeljkove Reaganove izjave: ZDA verjamejo v možnost dialoga in reševanja problemov, verjamejo v učinkovitost medsebojnih realističnih in pomembnih obvez za uveljavljanje ideje miru in končno verjamejo, da je stvarno možno izboljšati odnose med Vzhodom in Zahodom. Shultz je v svojem posegu nešteto krat poudaril pripravljenost ZDA na pogajanja s Sovjetsko zvezo, »kadarkoli bi SZ to hotela«. Združenim državam Amerike je tudi pripisal pobude za nadzorstvo nad stopnjo oborožitve. Končno je Shultz napovedal, da bodo ZDA v prihodnjih tednih predstavile v Ženevi, na razorožitveni konferenci OZN, svoj predlog za nadzorstvo nad kemijskim orožjem. S tem je hotel Shultz odgovoriti na sovjetski predlog o popolni odpravi kemijskega orožja iz Evrope.

Predstavniki vzhodnoevropskih držav — včeraj sta govorila zunanja ministra NDR Oskar Fischer in Češkoslovaške Buhoslav Chnoupek — so po svoji strani že pojasnili svoja stališča. Oba sta govorila za Shultzom in v bistvu napovedala stališča držav varšavskega pakta: določitev v Evropi področij brez jedrskega orožja, odprava kemijskega orožja in zamrznitev vojaškega proračuna vseh držav, udeležnik helsinške konference. Fischer je tudi izrecno zahteval, naj Zahod prekine z nameščanjem evroizstrelkov in naj umakne tiste rakete, ki so bile že nameščene. Razprava, ki se bo nadaljevala danes (spregovoril bo tudi sovjetski zunanji minister Gromiko) bo pokazala, če je pravilna trditev opazovalcev, da vzhodni blok predlaga zelo širokopotezne pobude, vendar jih ne konkretizira, Zahod pa predlaga nekatere manjše, a zelo konkretne pobude. Iskanje skupnega jezika bo torej zelo težko.

V Stockholmu bo spregovoril tudi italijanski zunanji minister Andreotti, ki se je včeraj srečal z romunskim zunanjim ministrom Andreiem in z bolgarskim kolegom Mladenovom. Andreotti je poudaril, da je treba v Stockholmu izkoristiti vse priložnosti za doseg sporazuma, kar pa zadeva srečanja z bolgarskim zunanjim ministrom, je Andreotti ugotovil, da gre do odnosa med obema državama po poti normalizacije, čeprav ostaja še vedno odprto vprašanje, ki pa sodi v pristojnost sodstva obeh držav.

Iz ZDA je kitajski premier odletel na uradni obisk v Kanado Formoza glavni kamen spotike v kitajsko-ameriških odnosih

NEW YORK — Kitajski premier Zhao Ziyang se je po šestdnevem uradnem bivanju v ZDA, kjer se je srečal tudi s predsednikom Ronaldom Reaganom, včeraj odpravil na prededenski uradni obisk v sosednjo Kanado. Pred odhodom je Ziyang dejal, da je bilo njegovo bivanje v ZDA uspešno in da so Amerikanci pokazali veliko željo po razvijanju dvostranskega sodelovanja.

Med včerajšnjim govorom na kosilu, na katero ga je povabilo združenje za mednarodno politiko v New Yorku, je ministrski predsednik dejal, da je glavni vzrok za stagnacijo bilateralnih odnosov vprašanje Formoze.

»Formoza je neodtujljivo kitajsko ozemlje, je dejal Ziyang, in njegovi prebivalci so naši rodoljubi. Kitajska bo toliko časa razdeljena država, dokler se Formoza ne bo priključila k domovini.« Po njegovih besedah v primeru združitve Kitajska ne bi poslala svojih čet na otok, omogočila bi mu nadaljevanje gospodarskih in kulturnih menjav, tuje naložbe pa bi zavarovala. Prvi minister je zagotovil kitajsko željo po mirni priključitvi Formoze, vendar je možna tudi uporaba sile za doseg tega cilja.

Prvi komentarji o pravkar sklenjenem obisku v ZDA

so prišli iz Pekinga. Uradni viri pravijo, da so na bilateralni osnovi sicer razhajanja zaradi podpore, ki jo Kitajska daje tretjemu svetu, vendar imata državi v ostalih vprašanjih enaka ali podobna stališča.

Agencija Nova Kitajska omenja možnosti krepitve gospodarskih odnosov, kjer je še mnogo neizčrpanih možnosti. Agencija pojasnjuje tudi stališče Kitajske do glavnih vprašanj zunanje politike: neodvisnost od supersil, podpora državam tretjega sveta, mirna združitve Formoze z domovino in zavrnitev »enake razdalje« Kitajske do ZDA in SZ.

Peking ne sprejema Reaganovih predlogov o »strateškem sodelovanju« in poudarja, da imata državi »skupno vprašanje miru in mednarodne varnosti«.

Peking nadalje pričakuje, da bodo ZDA z dejanji podkrepitevijo v sporazumu od 17. avgusta 1982 sprejeto odločitev o postopnem kakovostnem in količinskem zmanjšanju dobavljanja orožja Formozi.

Ameriški obisk Ziyanga je pospešil gospodarsko in tehnološko sodelovanje, podpisali so dva sporazuma o industrijskem in tehnično-znanstvenem sodelovanju, napredek pa so zabeležili tudi na jedrskem področju.

Kurilno olje spet dražje

RIM — V ponedeljek, 23. januarja se bodo plinsko olje za ogrevanje, tekoče kurilno olje in nafta za ogrevanje spet podražili. V krogih italijanskih trgovcev na debelo s petrolejskimi proizvodi trdijo, da je italijanska cena pod minimumom srednjeevropske cene, ki jo predvideva mehanizem za avtomatično prilagojevanje.

Cena plinskega olja za ogrevanje za pas «C» se bo povečala za 19 lir, se pravi od 582 na 601 liro za liter.

V Italiji je bila cena kurilnega olja za 16,34 lire nižja kot povprečno v Evropi, medtem ko ta razlika znaša lahko kvečjemu 13,04 lire. Kurilno olje ATZ se bo podražilo za 7 lir in bo torej veljalo 374 lir za kilogram.

Cena tekočega kurilnega olja se bo povečala za 11 lir, tako da bo poslej kurilno olje veljalo 510 lir za kg, medtem ko bo petrolej za ogrevanje poskočil za celih 20 lir, tako da bo odslej stal 657 lir za liter. Trdijo, da za sedaj ni nevarnosti, da bi se podražil bencin.

Neznanci odpeljali prvega svetnika saudskega veleposlaništva Po ugrabitvi saudskega diplomata se napetost v Libanonu stopnjuje

BEJRUT — Ugrabitev saudskega diplomata v Bejrutu je še zapletla že tako in tako nelahek položaj v libanonskem glavnem mestu, ki je bilo v ponedeljek tarča hudega obstreljevanja s strani, tako vsaj pravijo Džumblatovi družini, libanonske redne vojske. Obstreljevanje je povzročilo skoraj 30 mrtvih in večje število ranjenih, tako da so bile tudi včeraj šole zaprte in prebivalci Bejruta so se le v primeru nujne pokazali na ulicah.

Najpomembnejši dogodek včerajšnjega dne pa je vsekakor ugrabitev prvega svetnika saudske ambasade v Bejrutu Huseina Faraša, ki ga je ugrabila skupina neznanih ljudi po napadu na njegov avto. Pri tem so kaj kmalu premagali osebno stražo saudskega diplomata in hudo ranili njegovega šoferja. Poseg libanonske vojske je bil vse preveč zapoznel, tako da so ugrabitelji izginili neznanu kam. Husein Faraš ni prvi diplomat,

ki je izginil v libanonski džungli. Od začetka libanonske državljanske vojne je že izginilo pet funkcionarjev, od katerih so le tri našli žive in zdrave.

Fa'angistični radio je takoj obtožil muslimanske skrajneže, da so ugrabili saudskega diplomata, vendar doslej policija nima konkretnih podatkov. Značilno je, da je do ugrabitve prišlo prav v trenutku, ko je na islamski konferenci v Casablanci saudijski zunanji minister začel posredovati med šefoma libanonske in sirske diplomacije.

Kljub veliki napetosti so včeraj topovi v libanonskem glavnem mestu molčali. Napeto je tudi na jugu Libana, kjer je v teku splošna stavka. Predstavniki šiitov in družov pa so včeraj odpotovali v Damask na posvetovanje. Samo politična rešitev na najvišji ravni meni šiitski predstavnik Hmeid lahko privede do ustavitve oboroženih spopadov.

Goriško srečanje malih odrov

Včeraj vrsta na Dunajčanih

NOVA GORICA — Sonce se je včeraj umaknilo oblakom in pršenju, vendar to nikakor ne more skaliti vedrega in obenem utrujajočega vzdušja 13. goriškega srečanja malih odrov. Vedrega zato, ker so gostovanja posameznih gledališč kakovostna, uprizoritve tako ali drugače vznemirljive, utrudljivega pa zaradi tega, ker sta dnevno dve prireditvi (ta ali oni dan še več), kar predstavlja za gledalce in spremljevalce napor. Zato bo tudi današnji zapis na tem mestu malce krajši, pa nič zato, saj o nekaterih predstavah pišemo tudi na goriški in kulturni strani.

Včeraj je spet nastopilo eksperimentalno gledališče Glej iz Ljubljane, ki je zapolnilo popoldanski spored, zvečer pa so bili v gosteh Dunajčani, ki so dan izrabili tako, da so imeli kar dve predstavi.

Jasno je, da tako zasnovan festival, kot je srečanje malih odrov, daje v pogled zapisovalcu marsikaj. Na prvem mestu bi omenili dejstvo, da se gledališča v sosednji državi in tudi drugod čedalje bolj intenzivno in ambiciozno zagledujejo v iskateljstvo (če že ne v eksperiment v klasičnem smislu), opaziti je premike v smer

tevanja in posredovanja žgoče sodobne problematike, z nenavadno močnimi odtenki nekakšnega »oporečništva«. V tem smislu nam je žal, da Slovensko stalno gledališče iz Trsta ni uprizorilo Jovanovičeve Vojaške skrivnosti, ki bi lahko ustrezno dopolnila potek festivala in se vanj polnokrvno vključila, kljub pomislekom o sami postavitvi, ki jih je kritika izrekla po tržaški premieri.

Naj bo tako ali drugače, do konca gledališke manifestacije Nove Gorice in Gorice ostajajo še štirje dnevi, saj se bo festival zaključil v soboto s podeljevanjem tradicionalnih bronastih vrtnic. Strokovna žirija ima možnost podeliti do pet simbolov GSMO, poleg tega pa je letos predvidena tudi posebna nagrada občinstva in nagrada novinarjev, to so poročevalci simbolično podelili že lani, letos pa bo »oprijemljivejša«.

In še o tem, kar nas čaka danes. Piccolo teatro iz Gorice bo nastopil ob 17. uri v mali dvorani novogoriškega kulturnega doma za Alice in deželi čudežev, posebno doživetje pa bo najbrž zvečer, ko bo teater Romov iz Skopja zaigral Kralja Oidipa. **MARIJ ČUK**

Poenotene višje naročnine naj bi rešile RAI iz težav

RIM — Da se znajde državno radio-televizijsko podjetje v precejšnjih težavah, ne le kar zadeva kritje finančnih bremen, ampak tudi organizacijsko, ni nobena novost. Položaj postaja pa iz dneva v dan težavnejši, odkar so se po vsem državnem ozemlju razpredle zasebne radijske in televizijske postaje, z asti pa odkar so se te v veliki večini združile v mogočne »mreže« (Canale 5, Rete 4, Italia 1), ki predstavljajo že velike monopolne koncentracije in že močno ogrožajo prenost RAI.

Poleg tega te privatne mreže brezobzirno zasedajo vse razpoložljive kanale in mnogokrat motijo druge oddaje, tudi državne televizije. Tega nereda je seveda kriva državna oblast, ki v precepu med obrambo državnega monopola in zagovarjanjem interesov mogočnih privatnikov pod geslom »svobode obveščanja« ni poskrbela za

vsaj okvirno zakonsko ureditev, za neka minimalna pravila za radijske in televizijske oddaje.

V zadnjih časih se je posla lotil novi minister za pošto in telekomunikacije Antonio Gava (KD), ki išče rešitve sicer precej dvomljivimi recepti, kot je ponovil včeraj na simpoziju o problemih radija v Italiji, ki ga je priredil o kulturno središče »Prospettive nel mondo«. Gava trdi, da mnogo družin ne plačuje radijske in televizijske naročnine, oziroma plačuje naročnino za črno - belo, čeprav ima barvno televizijo (naročnikov za prvo je 10 milijonov, za drugo pa komaj 4,5).

Po Gavovem bi bil vselek poenotene naročnine, pa čeprav postopno. Glede zmede in nasilnosti privatnih televizij pa predlaga takojšnjo uveljavitev nekakšne »karte o načelih« in omejitev reklame.

Pogovori jugoslovanske delegacije

STRASBOURG — Član politbiroja italijanske komunistične partije Giancarlo Pajetta v pogovoru s predsednikom skupščine SFRJ Vojom Srzentičem in člani skupščinske delegacije izjavil, da je vloga Jugoslavije v Evropi velika, kar povečuje tudi pomen, ki ga evropski parlament pripisuje sodelovanju s to državo.

Po srečanju skupine komunističnih poslancev v evropskem parlamentu so se člani jugoslovanske delegacije včeraj pogovarjali tudi z drugimi najpomembnejšimi političnimi grupacijami parlamenta. Pozornost so namenili odnosom in možnostim za nadaljnjo krepitev sodelovanja med skupščino SFRJ in evropskim parlamentom ter Jugoslavijo in evropsko skupnostjo. Vojo Srzentič je v pogovoru opozoril tudi na nekatere težave, ki spremljajo sedanje sodelovanje s skupnostjo, vendar pa je rezultate v celoti ocenil kot pozitivne, pri čemer je med drugim omenil nenehno povečevanje jugoslovanskega izvoza. Hkrati se je zavzel za večjo elastičnost skupnosti v prihodnji politiki proti Jugoslaviji, posebej kar zadeva pogoje za jugoslovanski izvoz.

□ BEOGRAD — Na včerajšnji skupščini splošnega združenja turističnega gospodarstva Jugoslavije so menili, da bi tudi letos morali omogočiti plačevanje turistično-gostinskih storitev z dinarskim čekom Narodne banke Jugoslavije z 10-odstotnim popustom. Popust bi torej ostal enak kot lani, polovico bi ga pokrivalo turistično gospodarstvo Jugoslavije, drugo polovico pa interesna skupnost Jugoslavije za gospodarske stike s tujino. Ček s tem popustom je tudi zdaj v obtoku in bi veljal tudi v času zimskih olimpijadi v Sarajevu, oziroma vse dokler ne bi sprejeli drugačnih rešitev. (dd)

OAD o ameriško-nikaraškem incidentu

Predstavniki Nikaragve Edgar Parrales (levo) in predstavnik ZDA William Middendorf na zasedanju OAD (Telefoto AP)

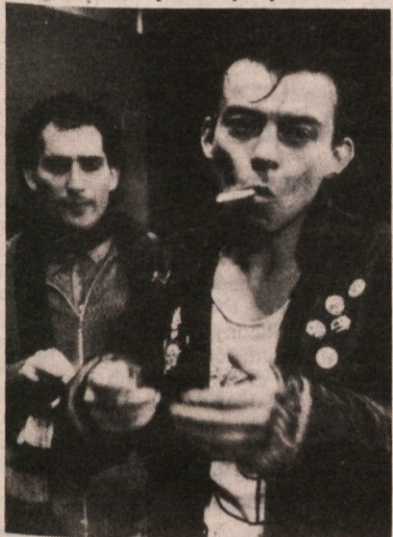
WASHINGTON — Na zahtevo Hondurasu so včeraj sklicali posebno zasedanje organizacije ameriških držav v zvezi z ameriškim helikopterjem, ki so ga prejšnji teden sestrelile sandinistične sile v Nikaragvi. Pilot je izginil življenje, helikopter pa je strmoglavil na ozemlje Hondurasu. Ameriški predstavnik William Middendorf je dogodek označil kot novo provokatorsko dejanje Nikaragve proti Hondurasu in je poudaril, da v Nikaragvi najprej streljajo in nato sprašujejo. Sicer pa je Middendorf priznal, da je helikopter verjetno »pomotoma« preletel ozemlje Nikaragve, vendar je zanikal, da bi šlo za kakršno koli sovravno dejanje.

Predstavniki Nikaragve Edgar Parrales pa je dejal, da je v tistem trenutku najmanj sedem ameriških helikopterjev letelo nad ozemljem Nikaragve in da je helikopter, ki so ga sestrelili, priletel 50 km čez mejo. Zavrnil je torej tezo o pomoti.

Brezizhodnost in krčevit spopad

MARIJ ČUK

Meglina nedelja, ki začenja samo v zgodnjem popoldnevu odpirati svoje spranje sončni nasilnosti, je kot naša in hudo primerna, da se prsti sprostitjo po tipkah pisalnega stroja. Tisti skriti možganski center jim pravi, da bodo zapisovali o drami današnjega časa, o brezupu in upanju, o najstrašnejši pošasti, ki je dolčas, o najhujšem grehu, ki ga zajeban čas in svet premore o tujosti, odtujenosti, breznu, ki se polasčajo ljudi.

Razredni sovražnik v izvedbi gledališča »Elfo«

Dve varianti istega teksta ali bolje predloga sta v petek in soboto zapolnjevali gledališki spored 13. goriškega srečanja malih odrov. Dve različni gledališki govorici, dva različna kulturna ambienta, dva drugačna konca. Kljub temu pa nikakor ni mogoče vzpostavljati takih in takih paralelizmov, ko govorimo o »Razrednem

sovražniku» Nigela Williamsa. Predstava skupine »Teatro dell'Elfo« izhaja iz radikalno drugačnega prostora kot predstava Mladinskega gledališča iz Ljubljane. Na eni strani gledamo nekakšen boulevardovski speen, na drugi na krčevite krike, brezupno upornost. Postavitev ne more družiti niti »cazzolingua« ali »pizdomanija«. In to je tudi čar in kompleksnost gledališča, ki naravnost kruto zarisuje neko določeno kulturno ozadje, okolje, kjer delo in umetnost nastajata.

Člani milanske skupine »Teatro dell'Elfo« so Williamsov tekst »prepisali« in ga postavili v Milan. V vlemesto Zahodne Evrope, v učilnico takega velemesta, konkretnije v razred V. C. In kaj lahko bi nas zaneslo, da bi ob gledanem pomislili na leto 1968. Ne, te napake ni moč zagrešiti, saj bi bilo to za predstavo omejevalno in neumno, to ne bi dopuščalo soudeleženosti in bi zasužnjilo domišljijo. Stran torej z zgodovinskim predznakom, milanska predstava se dogaja tu in danes, nosi v sebi vse travme mlajše generacije, ki sestavlja skupino, a so si posamezniki med seboj tako tuji, tako votlo sovražni. »Razredni sovražnik« ni niti drama emarginacije ali revščine. Je strahovito brezno dolgčasa, jeze in strahov, je pričakovanje nečesa, mogoče Godota, ki bi osmislilo nadaljnjo existenco.

Je, strakta, kruto resnična podoba, do skrajnosti poštena, izven tradicionalnih recitacijskih in igralskih shem. Obenem pa izjemno intenzivna, naravna, tiha, kjer ostaja zapis gledališkega in igralskega kardiorama vodovodno plitek, encefalogram življenja in realnosti, pa divja in sproža identifikacije z nastopajočimi, s časom, problemi in okoljem. Pa saj to smo, to smo bili mi! Pa saj se v teh mučnih krčih in volostih znajdeva mladina, saj je to podoba šole, institucij! Kruta beda brezizhodnosti! Igralci ovržejo maske, taki so kot morajo bi

ti, taki so kot življenje. Kako govoriti o sižitju med ljudmi, o odnosih, ko se človek znajde sam v blazni praznini, čeprav zapolnjeni s tisoči drugih praznih ljudi? Ali ima potem zares še smisel govoriti o dobri igri in uspešni postavitvi, ko smo ta igra in ta postavitev tudi tisti, ki sporočila in znake podoživljamo in vsrkavamo?

Sobotni nastop Mladinskega gledališča v improviziranem amfiteatru neke novogoriške osnovne šole je izvenel kruto, veristično grozljivo in shriljivo. Ljubljanski »Razredni sovražnik« je izhajal iz »slovenskega trenutka«, bil študija o odnosih in neodnosih, o smrti srca, razizmu in kar je še takega. V njem se dogaja dramatični spor, gre za antagonizem med voljo do življenja in nezmožnostjo ga ustvarjati, med blaznimi krikii, prošnjami za pogled v bistro, in shriljivim molkom. Osamelost in kri. »A ti kaj veš, kaj pomeni imeti rad?« »Ne, jaz to samo še pofukam, to pomeni imeti rad!« To so dialogi, ki režejo zid in zapore, to je milje prekletosti, nasilne telesnosti in agresivnosti.

V predstavi ni bilo časa za moraliziranje, kajti direktno naturalistično zaostrena igra tega ne more prenesti. Tako je pač in nič se ne da pomagati, zato so vsi zakaj odveč! Kot tudi napori za interpretacijo uprizoritve. Ni ma smisla, čeprav je šesterica akterjev naravnost precizno odštudirala značaje in čutila, kaj igra.

Šlo je torej za gledališče časa. Šlo je za močno podobno mizainsceni, a prav zaradi tega tako zelo različni. Paralel ni. Na tem koncu živimo tako življenje (italijanska verzija). Na drugem pa je lahko samo še igramo (slovenska verzija)? Vse se v končni instanci sprevrže v hud boj, spoji se v trenutkih, ko ostaneta človek in pesek v klepsidri gola in oropana opevanega besednega humanizma, katerega imajo vsi polna usta...

V Palači Costanzi

Velika retrospektivna razstava D. Predonzanija

Trst, v mislih imamo uradni Trst, je vendarle dal ustrezno in seveda zaslužen priznanje svojemu občanu, Mkvovnemu mojstru Dinu Predonzaniju. V soboto, 14. t.m., zvečer so v razstavni dvorani Palače Costanzi odprli veliko reprezentativno in seveda retrospektivno razstavo del tega veljavnega hkrati pa bolj malo popularnega umetnika, ki je doslej dobil že več priznanj, vendar pa po večini zunaj, torej izven kraja, kjer dela in se uveljavlja. Temu je morda kriv mojster sam, pač v smislu njegovega značaja in njegovega g'edanja na vlogo in poslanstvo umetnosti in seveda v smislu njegovega ustreznega ravnanja. Dino Predonzani je sicer veliko delal in ustvarjal, le da je to počel le sebi v zadoščanje in je zato bolj malo razstavljal in bolj malo rinitil v svet. Po mnenju njegovih tesnih znancev in prijateljev je zato šlo bolj malo njegovih del v prodajo ali v tuje domove. Kot uveljavljen umetnik je poseben v nekoliko že oddaljenih desetletjih veliko delal na ladjah, ko je namreč dekoriral večje potniške ladje, seveda v naših ladjedelnicah, dokler so se te ukvarjale še s tovrstno dejavnostjo in dokler niso zašle v težave. Predonzani pa žal te svoje dejavnosti, teh dekoracij ne ceni ali jih sploh ne jemlje v poštev. Z druge strani se je mojster veliko ukvarjal z likovno pedagogiko in je iz vrst njegovih učencev izšlo tudi nekaj znanih in uveljavljenih tržaških slikarjev.

Razstavo v Palači Costanzi je ob mojstrovih sedemdesetletnici pripravil mestni muzej Revoltella, pokroviteljstvo nad njo pa je prevzela tržaška občina. Gre, kot smo rekli, za veliko retrospektivno razstavo, ki daje lep

pregled rad celotnim mojstrovim opusom od leta 1937, ko se je Predonzani začel kazati v javnosti in že uveljavljati v Benetkah, pa do njegovih zadnjih del, ki pa nosijo že nekoliko odmaknjen, vsekakor že deset let star datum. Razstava zajema njegova čisto figurativna dela izpred vojne in iz prvih povojnih let, nato je prikazana faza njegovega prehoda preko nekakšne »mešanice« med figurativnostjo in abstraktnostjo v pravo abstraktnost ali morda v nekakšno razčlenjenost ali razkosanost posameznih motivov, ki jih označujejo predvsem barve, pa čeprav vsem tem svojim delom mojster daje povsem zemeljske naslove, kot so na primer »Livarna«, »Podzemeljski tokovi«, »Nebo, zemlja, morje« in podobno. In vendar prav v teh delih Predonzani poglablja svoje koncepte saj Bruno Maier o tem pravi med drugim takole: »V svojih kompozicijah se Dino Predonzani ne zadovolji s površnim prebiranjem narave, pač pa hoče iti v globino, da bi razkral sedanje razmere človeka, in da bi izrazil njegovo, človekovo zaprepanje pred negotovostjo...«

Dino Predonzani, ki so mu priredili veliko razstavo, ob njegovem življenjskem jubileju, je po rodu Koprčan, a je v svojem rojstnem mestecu preživel le svoja mlada ali celo najmlajša leta.

Dino Predonzani: »Sprehod na plažo«

Šolal se je v Benetkah, kjer je tudi še zelo mlad začel javno nastopati in se še kot slušatelj likovne akademije začel uveljavljati. V samem začetku polnega likovnega udejstvovanja pa ga je zajela druga svetovna vojna, ki je zapustila v njegovi notranjosti hude posledice, posebno zaradi tega, ker je kot vojni ujetnik preživel poldrugo leto v nacističnih taboriščih, kjer je, kot milijoni drugih doživel hude duševne pretrese, ki so močno vplivali na njegovo likovno izživljanje.

Odprije njegove razstave v soboto zvečer je privabilo v galerijo veliko ljudi, seveda tudi umetnikovih prijateljev, številni publikli pa je o umetniku in njegovih delih spregovorili občinski odborniki za kulturo in umetnost Agnelli. Razstava bo trajala ves januar in februar. Ob jubilejni razstavi je izšel tudi lep, deloma barvni, katalog s predstavitevjo Stella Mattionija. (Fre)

Misli ob številnih kulturnih simpozijih

Potrebno je več naše aktivne prisotnosti v informiranju italijanske kulturne javnosti

MARKO WALTRITSCH

V Gorici bo v petek mednarodni znanstveni simpozij o Štafanu Kociančiču, vsestransko razgledanem človeku, ki je živel v Gorici v prejšnjem stoletju, zanimal se je za razne aspekte svetovne znanosti, veliko študiral, veliko pisal, veliko modroval. Simpozij bo posvečen lanskemu stoletnici smrti tega moža, na katerega smo Slovenci lahko ponosni.

Pobudo za simpozij je dal goriški Zavod za družbeno in versko zgodovino, ali kot mu uradno pravijo Istituto di Storia sociale e religiosa a Gorizia, ki mu predseduje prof. Fulvio Salimbeni s tržaške univerze.

Ta inštitut je nastal pred nekaj leti na pobudo nekaterih goriških, tržaških in furlanskih zgodovinarjev in kulturnikov v želji, da bi ovrednotili osebnosti in zgodovino katoliškega oziroma ljudskega gibanja v deželah, ki so bile do prve svetovne vojne v okviru avstrijskega cesarstva. Priredili so že nekaj srečanj v Gorici, dali v tisk nekatere zbornike, vzpodbudili sestavo in tisk monografij.

Sedaj bodo počastili tudi Slovence Štefana Kociančiča, duhovnika, kulturnika, knjižničarja, glotologa, zgodovinarja, prevajalca. Kociančič je ena tistih osebnosti, ki so ostale neke v ozadju, skoro pozabljene. Ponovno ga odkrivamo Slovenci, odkrili pa ga bodo tudi Italijani.

Prav zato je pomembno dejstvo, da bodo na tem simpoziju sodelovali slovenski in italijanski strokovnjaki, katerih prispevke najdemo v številnih znanstvenih publikacijah tako v Italiji kot v Jugoslaviji: to so Jože Pirjevec, Franc Kralj, Branko Marušič, pa še Giuliano Tamani, Ettore Fabbro, Sergio Tavano, Luigi Tavano.

Goriški inštitut je gori imenovane poročevalce — Slovence, tudi zamejskega, povabil upoštevačje že ustaljene dobre odnose, ki so na tem področju med zgodovinarji in drugimi

Tako je tudi prav, saj so strani jugoslovanskih zbornikov in vrata jugoslovanskih simpozijev odprta italijanskim znanstvenikom.

Ni pa vedno in povsod tako. Običajno se nekaterim prirediteljem, najbrž tudi nehote, zdi, da bodo imeli večji učinek, če bodo na take in

podobne simpozije vabilj samo poročevalce iz osrednje Slovenije, po možnosti profesorje ljubljanske univerze, raznih inštitutov ter Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Na strokovnjake iz zamejstva oziroma iz sosednjega jugoslovanskega obmejnega območja čisto pozabljajo.

Ko pa pride pobuda za tak simpozij s strani tukajšnjih zamejskih znanstvenikov, ki prav nič ne zastajajo za italijanskimi, pa se znajdemo pred nenapovedanim bojkotom in včasih tudi že najavljeni poročevalci najdejo vsak možen izgovor, da ne pridejo poleg. To se je pripetilo v Trstu s takim simpozijem pred približno letom dni.

Resnici na ljubo pa moramo tudi reči, da kažemo zamejski Slovenci premalo zanimanja za take simpozije. Seveda so tu tudi častne izjeme.

Na že prej omenjenem simpoziju o Trstu in njegovem zaledju, na katerem so sodelovali univerzitetni profesorji in drugi iz Trsta, Ljubljane in z Dunaja, in ki mu je bil duša prof. Jože Pirjevec, smo lahko opazili le nekaj zamejcev, ki pa niso segli v diskusijo. Na lanskem simpoziju o furlanskem poznem srednjem veku, ki je bil v Vidmu, trajal je pet dni, so poleg italijanskih poročali še avstrijski in slovenski profesorji. Ti pa so bili iz osrednje Slovenije. Od zamejcev so se pojavili na simpoziju le nekateri, še ti občasno, nihče med njimi ni segel v razpravo. Pa se bo vendarle našel med njimi kdo, ki ga zanima sicer že precej časovno odmaknjeno dogajanje.

Na goriških mittelevropskih srečanjih smo bili primorski Slovenci sicer bolj zastopani, vendar tudi tu le občasno in posamično. Na spomin mi prihajajo poročila prof. Tavčarja o gledališču, prof. Renerja o deležu Slovencev v primorski likovni umetnosti. Na lanskem mittelevropskem srečanju so poročali samo uglebni profesorji iz Ljubljane, saj je bilo to srečanje v okviru kulturnega sodelovanja Alpe - Jadrana. Zamejci pa smo bili odsotni in, ker je že bil govor o šolstvu, ker me je ravnateljstvo goriške državne biblioteke naprosilo mesec in pol dni prej, naj napišem prispevek o slovenskem šolstvu za katalog razstave v avditoriju, ter sem zato imel dovolj podatkov na razpolago, sem se kar sam prijavil v diskusijo in udeležencem simpozija orisal razvoj slo-

venskega šolstva v Gorici. Bil pa sem edini od zamejcev, ki sem tam nastopil, pa čeprav so bili še drugi prisotni. Bili pa so le Goričani, iz Trsta ni takrat v Gorico prišel nihče.

In vendarle se zamejski Slovenci zanimamo za tukajšnjo kulturo, gledališče, zgodovino, literaturo. Saj imamo vendarle naše kulturne inštitucije in zavode. V naših šolah je danes več kot 500 (PETSTO!) profesorjev in učiteljev! Veliko jih je že upokojenih. Imamo pa še druge intelektualce, ki se ukvarjajo z drugimi poklici, ne le s šolsko problematiko.

Poročamo, govorimo, razpravljamo v naših inštitutih, naših ustanovah, v naših društvih, v naših predavalnicah. Malokdaj med nami pa se opogumi in gre tudi drugam poslušat, poročat, diskutirat.

To pa ni, po mojem mnenju pravilno. Vsak dan tožimo, da nas Italijani ne poznajo. Velikokrat nas nočejo spoznati. Marsikdaj pa smo sami krivi, da se ne damo spoznati. Živimo v nekem našem idiličnem izolacionizmu, ki se marsikdaj spremeni, najbrž tudi po naši krivdi, v nekoristni apartheid.

Zanimiv koncert R. Ribarske

JOŽE KOREN

Beograjska, zdaj v Ljubljani živeča, kontrabasistka Rumiana Ribarska, je na svojem petkovem nastopu v Gallusovi dvorani prepričljivo dokazala, da je lahko tudi kontrabas poslušanja vreden solistični instrument v nasprotju z mnenjem, da ima svoje mesto le v orkestrskih ali komornih zasedbah. Kontrabas je res nastal v tej funkciji, vendar je z razvojem svoje oblike in tonalnosti, pa seveda tudi po zaslugi izvajalcev in skladateljev postal v vseh ozirih enakovredno glasbilo, ki omogoča tudi solistično koncertiranje, bodisi z orkestrsko, bodisi klavirsko spremljavo, pri čemer je klavir pogosto nadomestilo za čembalo. Ki se tonalno bolj uglašuje na kontrabas.

Rumianka Ribarska, pri klavirju jo spremljala Mira Flis-Simatović, je že dograjena mojstrica na tem inštru-

mentu čeprav se zdaj, po diplomii beograjske Akademije za glasbo in po intenzivnem orkestralnem udejstvovanju, izpopolnjuje na tretji (vrhunski) stopnji pri prof. Josipu Novoselu na Akademiji za glasbo v Zagrebu. Instrument, ki zahteva tudi znatno fizično kondicijo zlasti prstov leve roke, tehnično odlično obvlada, manj nas je prepričala lepota in barvitost zvoka, kar pa je čisto pogojeno tudi od instrumenta samega.

Umetnica je v prvem delu svojega sporeda zaigrala Sonato št. 2 Giovanninija, v izvirniku napisana za čembalo in violon v petih stavkih, in delo iz klasične kontrabasovske literaturo Koncert v E-duru nemškega skladatelja K. D. von Dittersdorfa, v drugem delu pa tri miniature mladega slovenskega skladatelja Sveteja ter Novoselovi deli Romanca in Capriccio št. 5 od šestih, kolikor jih je napisal.

V Sonati smo lahko zaznali vsi peštrost kontrabasovskega muziciranja v stavkih Adagio, Aria staccata e al-

legro, Staccato e arioso, Ballo arioso e presto. V Koncertu z dvojnjo kadenco v prvih dveh stavkih je prišla do izraza lepa možnost tonskega moduliranja, kar smo lahko v še večji meri občudovali v Novoselovi Romanca, Svetejeve tri miniature, povezane v harmonično celoto, in predvsem Novoselov Capriccio, pa so umetnici nudili priložnost za demonstriranje visoke tehnike, zlasti pri težkem izvajanju dvojemk.

Gostinjo je pri klavirju ves čas ubrano in »poudarjenim občutkom za pravo mero diskretnosti, spremljala pianistka Mira Flis-Simatović, sicer priznana zagrebška pedagoginja in znana spremljevalka mnogih solistov.

Med občinstvom, ki je gostinji nagradilo s toplimi aplavzi, je bilo tudi precejšnje število gojencev konservatorija Tartini, saj za poslušanje kontrabasa kot solističnega instrumenta, ni mnogo priložnosti.

Stališče predsednika deželnega odbora Comellija Deželna enotnost ni v dvomu

Vprašanje deželne enotnosti Furlanije - Julijske krajine je spet v središču pozornosti (in tudi polemik) v krajevnem političnem in upravnem življenju. Zadeva je kot znano že sprožila huda nesoglasja med tržaškimi in deželnimi vodstvom PSI, včeraj pa je bil o tem govor tudi na zasedanju deželnega sveta.

Predsednik deželnega odbora Comelli je namreč odgovoril na interpelacijo listarskega svetovalca Gambassinija, ki je zahteval od njega stališče glede nekega »protitržaškega« le-taka Furlanskega gibanja ter o ljudski peticiji za referendum o ustanovitvi avtonomne furlanske dežele, ki jo je podpisalo približno devetdeset tisoč prebivalcev videmske in pordeonske pokrajine. Pobudo za peticijo je dala neka zasebna videmska radijska postaja, ta dokument pa so nato izročili vsem vidnim deželnim in vsedravnim politikom, z vsebino peticije pa so seznanili tudi predsednico poslanske zbornice Jottijevo. Delegacija, ki je izročila Jottijevi to peticijo, sta spremljala furlanska poslanka Baraceti (KPI) in Fortuna (PSI), sicer na lastno iniciativo, torej brez političnega privoljenja deželnih vodstev teh strank, ki vsestransko zagovarjata enotnost Furlanije - Julijske krajine.

Comelli je ostro obsodil vsebino zgoraj omenjenega letaka (što je sad mi-

šljenja nekaterih posameznikov in ne večine furlanskega prebivalstva), medtem ko se je previdno izognil vsakršni oceni peticije za ustanovitev »avtonomne Furlanije«. Izkoristil pa je priložnost in odločno potrdil stališče, da se bo sedanja koalicija še dalje prizadevala za enotnost in za celovitost naše dežele, v tem okviru se bo tudi zavzemala za doseg ravnotežja med močnejšimi in šibkejšimi predeli. »Samo na tak način bomo lahko izpolnjevali težnje in zahteve po valorizaciji manjšinskih kultur in jezikov«, je med drugim povedal predsednik deželne vlade, »kar predstavlja še nadaljnji vzrok za ohranjanje enotnosti dežele«. Pri vsem tem pa ne gre obtoževati samo določene furlanske kroge, je pristavil Comelli Gambassiniju, saj dobro vemo, da vodi tudi Lista za Trst politi-

ko, ki ima za cilj ločiti Trst od Gorice, Vidma in Pordenona.

Naj omenimo, da je na včerajšnji seji deželnega sveta načelnik svetovalske skupine PSI Carbone napovedal, da bodo socialisti v kratkem zahtevali od dežele, da na vseh ravneh podpre predlog za podelitev Nobelove nagrade za mir predsedniku Pertiniju.

Deželna skupščina je ob sklepu zasedanja izglasovala zakon, ki določa, da se vsako leto posebej urejuje zaprtje lovske sezone na ptice selivke. Zakon je bil odobren z veliko večino glasov, proti so se izrekli le Cavallo (DP), Tassinari (LpT) in Parigi (PSI), medtem ko so se komunisti Iskra, Lanzerotti, Vidal, De Piero-Barbina ter republikanka Fragiaco in Ciriani vzdržali glasovanja.

Richettijeva brzojavka predsedniku vlade

Župan Richetti je odposlal brzojavko ministrskemu predsedniku in ministru za industrijo, v kateri ponavlja globoko zaskrbljenost tržaških političnih in gospodarskih krogov zaradi stalnega odlašanja odobritve ukrepov v korist tržaškega gospodarstva. Richetti v brzojavki med drugim poudarja, da je spriču specifičnosti krajevnih krize treba čimprej sprejeti ukrepe, ki jih predvideva tako imenovani »paket« Marcora - Pandolfi, ki po njegovem že vsebuje nekatera določila, ki jih je predvideval zakonski osnutek o »kriznih bazenih«, ki pa kot kaže, predvsem v luči novega odklonilnega stališča KD, ne bo odobren.

Zelo prijetno muziciranje Kvarteta Paganini s kitaro

Drugi del koncertne sezone Tržaškega koncertnega društva je v ponedeljek v gledališču Rossetti začel priznani »Kvartet Paganini s kitaro«, ki ga sestavljajo violinist Bruno Pignata, čelistka Paola Mosca, violist Lorenzo Lugli in kitarist Pino Briasco. Ansambel je pred leti nastal prav zato, da bi razširil poznavanje komorne glasbe za godala in kitaro Nicolaja Paganinija, Inštitut za Paganinijeve študije v Genovi pa je ansamblu zaupal do- slej še nepoznane Paganinijeve rokopi- se, da jih po potrebi priredi in izvaja.

Kvartet je tako imel na sporedu tri Paganinijeve Kvartete št. 13 v F-ru- ru, št. 9 v D-duru in št. 7 v E-du- ru ter Vivaldijev Kvartet v D-duru. Pri tem velja omeniti, da je Paganini, ki je bil sam razen za violino velik mojster tudi za kitaro, napisal okrog 140 skladb za kitaro samo ali skupno z drugimi instrumenti, zanimivo pa je vendarle, da igra v njegovih tovrstnih kvartetih glavno vodilno vlogo vendarle violina, medtem ko so ostala godala in čisto tudi kitaro sama bolj dopolnilna glasbila, čeprav daje kitarist večkrat priložnost za prave virtuosistične vložke, kar le potrjuje njegovo zaljubljenost v kitaro.

Ansambel »Kvartet Paganini« je vse tri Paganinijeve Kvartete zaigral izredno tehnično izpolnjeno in zvočno prikupno tako, da je bilo poslušanje te lahke muzike na moč prijetno

in na trenutke celo očarljivo. Čeprav njegovi člani muzicirajo zelo ubrano, prepleteno in stilno enotno, pa med njimi vendarle izstopa violinist Pignata tudi mimo vodilne vloge, ki mu jo odmerja sam avtor. Njegov zvok je poln topline in spevne barvitosti, vrhunske tehnike pa je še dodatno izpričal v dodanem odlomku »Perpetuum mobile« iz kvarteta št. 14.

V Vivaldijevem Kvartetu pa je, kot sicer pri Paganinijevih, prišel lepo do izraza tudi kitarist. V izvirniku je kitaristični part pisan sicer za lutnjo, toda tudi izvedba s kitaro se lepo usklajuje v komorno celoto in v enostavno tonalnost skladbe. (jk)

Poseben vlak za smučarje

Uprava državne železnice je tudi letos predvidela poseben vlak za smučarje, ki ob nedeljah obiskujejo Kanalsko dolino. Prvi »beli« vlak bo odpotoval prihodnjo nedeljo z naslednjim urnikom: odhod iz Trsta ob 7. uri, prihod in Ovcju vas ob 10. uri, v Žabnice ob 10.08, v Trbiž ob 10.14. Zvečer bo vlak odpotoval iz Trbiža ob 16.30, v Trst pa bo prišel ob 19.36. Cena vozovnice je 10.300 lir, za otroke (do 12. leta) pa 6.400 lir.

V odgovor svetovalcu Štoki (SSk)

Deželni odbornik Barnaba o vprašanju zavoda Stefan

Deželni odbornik za šolstvo, republikanec Barnaba, je na včerajšnji seji deželnega sveta odgovoril na interpelacijo, v kateri je svetovalec Slovenske skupnosti Drago Štoka opozoril na prostorske težave na poklicnem zavodu za industrijo in obrt »Stefan« in spraševal za učinkovit poseg deželne uprave, da bi se vprašanje čimprej rešilo. Štoka je vložil interpelacijo 26. oktobra.

Barnaba je v odgovoru podčrtal, da je posredoval kabinet predsedstva deželnega sveta interpelacijo šele 9. novembra lani in da zgolj zaradi tehničnih razlogov odgovarja na zastavljena vprašanja tako pozno. Dejal je, da so dijaki kmalu prekinili zasedbo šole, ker sta Tržaška občina in Tržaška pokrajina »hitro posredovali« za rešitev vprašanja. Omenil je, da je prišlo do težav na zavodu tudi zaradi specifičnosti situacije, v kateri se nahaja šola, ker je šolsko poslopje last Pokrajine, za poklicni zavod pa mora skrbeti Občina. Obe ustanovi sta nakazali za popravila skupno 60 milijonov lir, za najnujnejša dela pa so že porabili 12 milijonov lir.

Ob koncu je odbornik Barnaba omenil možnost preureditve celotnega poslopja (tudi 2. nadstropja paviljona B). Le-to pa je odvisno od uradnega sporazuma med zainteresiranimi krajevnima ustanovama in od programov na področju šolskih gradenj, za kar skrbi posebna Komisija za boljše uporabo šolskih struktur, ki so jo ustanovili svoj čas Občina, Pokrajina in šolsko skrbništvo.

V odgovoru je Štoka izrazil zadovoljstvo, da je bilo vprašanje na zavodu Stefan rešeno, dodal pa je, da bi moral deželni odbor pozorneje slediti problemom slovenske šole v Italiji.

Ob odgovoru Barnabe moramo omeniti nekaj ugotovitev, pozitivnih in negativnih. Povsem pozitivno je dejstvo, da je odbornik v svojem izjavljanju omenil možnost popolnejše ureditve šolskega poslopja v komprenzoriju bivše psihiatrične bolnišnice z morebitno uporabo 2. nadstropja. Na ta način bi bili šolski prostori smotnejše porazdeljeni: zavod Stefan bi lahko tako razporejal s prtiličjem in s 1. nadstropjem, oddelek za geometre pa z drugim. Vprašanje drugega nadstropja bo postalo kmalu sila aktualno: s prihodnjim letom bo namreč oddelek za geometre (ki zaseda polovico prvega nadstropja) dobil razred več (peti letnik), med poletnimi počitnicami pa bodo morali nujno preurediti prvo nadstropje, da bi zadostili varnostnim predpisom. S predlagano rešitvijo (zasilnima izhodoma na terasi v 1. nadstropju) bosta ostala poklicni zavod in oddelek za geometre brez dveh učnih prostorov. Kje ju pridobiti? Prav v drugem nadstropju, o katerem je govoril odbornik Barnaba.

In že smo pri negativnih točkah. Preureditev drugega nadstropja je odvisna od sporazuma med Obcino in Pokrajino. Odnos med tema ustanovama pa ni prav nič idiličen. Če so morali dijaki in profesorji zavoda Stefan čakati poldrugi mesec na začetek popravil v laboratorijih, koliko bo treba čakati na morebitno ureditev

drugega nadstropja?

Ob koncu svojega posega je odbornik Barnaba omenil še Komisijo za boljše uporabo šolskih struktur, ki bi morala razpravljati o morebitni uporabi drugega nadstropja v paviljonu B. S to komisijo imamo že slabe izkušnje. Komisija je namreč 7. novembra lani na tiskovni konferenci objavila rezultate svoje raziskave o neracionalnem izkoriščanju šolskih struktur v Trstu. Pri obravnavi podatkov pa izvedenci niso upoštevali »šol z učnim jezikom različnim od italijanskega«, kot je bilo zapisano pod točko »C« predstavljene poročila. Šele v poznejši razpravi je postalo jasno, da so te šole naše slovenske šole. Kako bo torej lahko o morebitni ureditvi drugega nadstropja slovenske šole razpravljala komisija, ki teh šol ne jemlje v poštev? (mk)

● Na pobudo rajonskega sveta za Novo mesto - Novo mitnico bo danes ob 18.30 na sedežu liceja Dante Alighieri v Ul. Giustiniano 3 javno zborovanje o problemih ostarelih v našem mestu.

Zaščita pravic bolnikov v otroški bolnici »Burlo«

V otroški bolnici »Burlo Garofolo« bo uprava odslej izročila vsakemu pacientu formulir Razsodišča za pravice bolnika. Na njem bo bolnik lahko prijavil vse primere, ko so bile teptane njegove pravice, zapisane v Karti pravic, ki jih je tržaško razsodišče sprejelo lani. Prijavo bo bolnik vrgel v posebni poštni predal ob urgentnem oddelku.

Tajnik Bukavec včeraj v conskem centru ERSA na Proseku Prizadevanja KZ za tehnično pomoč krajevnim kmetovalcem

Na skoraj vseh srečanjih in zasedanjih, kakor tudi na občnih zborih stanovske organizacije Kmečke zveze, na katerih se na katerikoli način obravnavajo številni problemi krajevnega kmetijskega sektorja, se slišijo stalne pritožbe naših kmetovalcev na račun delovanja raznih javnih tehničnih in strokovnih služb, ki bi morale biti v službi vseh tistih, ki se neposredno ukvarjajo z obdelovanjem zemlje. Nuditi bi jim morale vso potrebno strokovno in tudi administrativno pomoč, ki pa je žal, po izjavah prizadetih, mnogokrat pomanjkljiva, ali pa v nekaterih problemih tudi povsem odsotna.

Za razvoj krajevnega kmetijstva, ki se že itak mora prebijati skozi številne težave, je ta strokovna pomoč pristojnih deželnih uradov neobhodno potrebna, ker posameznikom lahko rešuje tudi take probleme, iz katerih bi se sami težko prebili. Prav zaradi tega si Kmečka zveza stalno prizade-

va, in v tem smislu nastopa na raznih ravneh, da bi te službe bile dejansko v službi krajevnih kmetovalcev.

V tem okviru se je tajnik KZ Bukavec včeraj dopoldne podal v conski center deželne ustanove za razvoj kmetijstva — ERSA — na Proseku, kjer se je o vseh teh problemih pogovoril z odgovornim centra samega dr. Giuseppom Fantino, odgovornim cvetličarskega centra kmetijskim izvedencem Claudiom Muttonom in kmetijskim izvedencem Francom Favetom. Namen njegovega pogovora s predstavnikmi ustanove ERSA je bil predvsem ta, da bi se ustvarili pogoji za neposrednejše in koristnejše odnose med ustanovo in zainteresiranimi kmetovalci. Res je tudi, da mnogi kmetje še ne znajo kakšno pomoč jim lahko nudi ERSA. Zato bi bilo pomenuj tajnika Kmečke zveze neobhodno potrebno, da bi že v kratkem prišlo do javnega srečanja, na katerem bi jim ERSA obrazložila (in tako srečanja bi se lahko ponavljala tudi večkrat letno spričo dejstva, da se deželna zakonodaja večkrat spreminja z novimi zakoni) svoje cilje in namene in pa vprašanja s katerimi se po statutu neposredno ubada in jih tudi v imenu kmetovalcev rešuje.

Na srečanju je bila predvsem podčrtana prav ta važnost tvornejših od-

nosov med posameznimi kmetovalci in deželno ustanovo, katere predstavniki so se na včerajšnjem srečanju s tajnikom KZ vsekakor stringljali. S svoje strani so še pozvali posamezne kmete, naj se za svoje potrebe poslužujejo conskega centra na Proseku, ki jim bo vedno na razpolago; v kolikor pa bi jim zakonske pristojnosti tega ne dopuščale, bodo znali posamezniku svetovati na katere urade se mora obrniti, da bi rešil svoje probleme.

Pri tem je bilo seveda veliko govora tudi o nalogah drugih deželnih uradov in služb, predvsem o pokrajinskem nadzorništvu za kmetijstvo, o delovanju katerega, predvsem nekaterih njegovih tehnikov, se marsikateri kmet pritožuje.

Odgovorni conskega centra na Proseku dr. Fantina se je vsekakor obvezal, da se bo v kratkem pogovoril s predsednikom ustanove ERSA Emiliom Del Gobbo (sicer bivšim deželnim odbornikom za kmetijstvo), da bi nato nekje proti koncu meseca marca ob sodelovanju pokrajinskega nadzornišva za kmetijstvo prišlo do prvega takega javnega sestanka, ki pa bi moral po željah Kmečke zveze odpreti novo fazo konkretnjših odnosov med to službo in krajevnimi kmetovalci v splošnem interesu razvoja tega sektorja v naši pokrajini.

Začel se je proces o škandalu v holandski kliniki

Drago plačilo za željo po lepem zobovju

Tržaško kazensko sodišče je včeraj obravnavalo prvi del procesa, na katerem se obnavlja dramatično potovanje 28 Italijanov (med njimi je bilo 5 Tržačanov), ki so z željo po lepem zobovju oktobra leta 1981 romali v Rotterdam na Holandsko, a so tam doživeli tako srhljive izkušnje, da bodo marsikomu ostale zapisane vse življenje.

Na zatožni klopi so včeraj sedeli trije obtoženci: za rešetkami 55-letni Natale Zanardi iz Padove, pred njim pa njegov 28-letni sin Maurizio iz Trsta in 38-letni Holandec Albertus Jacobus Van Wick, oba na začasnih svobodi. Preostala dva obtožencema, Kitajcu Fongu Iohemu Kiatongu in Angelu Merendinu iz Rotterdamu, pa sodijo v odsotnosti. Vsi so obtoženi večkratne goljufije in osebnih poškodb v obremenilnih okoliščinah, oba Zanardija z Merendinom izsiljevanja, starejši Zanardi in Merendino pa še ugrabitve.

Vsi pacienti so bili oškodovani, vendar le šest od njih je bilo po hudi izkušnji tako vztrajnih, da so šli pred sodnike in se prijavili kot zasebna stranka. Eden izmed njih nam je včeraj takole obnovil potovanje je v Rotterdam: »Na zaslonih zasebnih televizijskih mrež so večkrat oddajali

reklamo, ki je prepričevala o sijajnih dosežkih neke klinike v Rotterdamu pri vstavljanju zobnih protez, prevlek in mostičkov. Proteze naj bi bile lahke, iz najfinejšega materiala, trajale naj bi vekomaj. Obljubljali pa so predvsem — in to je mene prepričalo — da bo vsa operacija brez bolečin, pod vplivom akupunkture. Skratka — odlični rezultati z najodobnejšimi metodami. Cena: milijon in 300 tisoč lir s potovanjem in štirimesečnim bivanjem vred. Res sem bil naiven, vendar preslepila me je obljuba, da ne bom čutil bolečin. Sam nisem mislil na celotno protezo, saj sem imel še več zdravih zob. V propagandnem letaku, ki mi ga je tržaški organizator Maurizio Zanardi pokazal na mojem domu, je namreč pisalo, da nam bodo v kliniki opravili podroben zobozdravniški pregled in nato ukrepali, po potrebi in želji posameznika. Žal pa vsega tega ni bilo.«

Oči so se našemu sogovorniku rdeče obrobile, ko je podobno kot njegovi sotrpini pred sodniki, obnavljal halucinantni razvoj dogodkov. Iz Milana je skupina odletela ob spremstvu obeh Zanardijev in Mauriziojeve žene. Hotel v Rotterdamu je bil podoben brlogu, o kliniki pa je včeraj javni tožilec Staffa dejal, da je bila pravzaprav lager. »Drugega dne po

prihodu na Holandsko so vsem odvzeli odtis čeljusti, naslednjega dne pa se je začelo mesarsko klanje. Van Wick in Kitajec sta ob pomoči bolničarjev klicala najprej one izmed nas, ki so imeli le po nekaj zob. Nato smo prišli naslednji: ne da bi opravili pregleda in radiografij, so vsem po vrsti vbrizgali v čeljusti po dvajset injekcij narkotika, tako da smo bili povsem omotičeni, nato pa so s kleščami začeli izdirati zobe — do poslednjega. Kljub hudim krvavitvam in bolečinam so nam nato potisnili v usta protezo. Braniti se nismo mogli, ker so nas tlačili k stolu kar v treh, nekaterim pa so celo privezali oči. Nazaj do 2 kilometra oddaljenega hotela smo šli v vrsti, kar peš.«

V hotelu je marsikdo, kljub neznanosti bolečinam, hotel reagirati, tako da je prijel telefon v roke ali zagrozil s prijavo na konzulat. Zanardi in mešetar Merendino pa sta »kontestatorje« zaklenila v sobo, neki ženski je Merendino celo zagrozil s pištolo, vsem, ki niso hoteli poravnati dogovorjene vsote, pa so grozili, da jim bodo pobrali proteze in da se bodo brez njih vrnili v Italijo.

Pričevanje številnih prič je včeraj segalo naravnost v srce: mlada žena, ki je šla na Holandsko, da bi zamenjala »grda« sekalca, se je vrnila po-

polnoma brez zob, kar je povzročilo ločitev od moža. Da so v Rotterdamu res ruli zobe kot po tekočem traku, je povedal tudi možki iz Padove. Njegovo 48-letno ženo je dogodek tako vrgel iz tira, da se je nekaj mesecev zatem usmrtila. Lahko bi naštevati še in še, saj se je pred sodniki zvrstilo okrog 10 prič. Novi zobje ne bodo nikomur več zrasli, vsi pa so si morali priskrbeti druge zobne proteze, saj so bile holandske boleče in neuporabne tako pri grizenju kot pri govorjenju. Za svoje varovance so branilci zahtevali odškodnino 50 milijonov lir, od katerih je Holandec Van Wick že izplačal vsakemu po 10 milijonov.

Kaj so obtoženci izjavili kot protitež za tako očitno in dobro organizirano goljufijo? Zanardi starejši je zvrzel krivdo na pajdaša — zobarja, le-ta pa je zavrnil obtožbe, kot pri ping-pongu, nanj. Maurizio Zanardi je trdil, da je to bilo njegovo prvo potovanje v Rotterdam, in sicer poročno!

Za Zanardija in Merendija je Staffa zahteval po 6 let zaporu, za Holančana in Kitajca po 4 leta in 10 mesecev, za Maurizioja Zanardija pa 2 leti in pol. Za Van Wicka je predlagal zaporni nalog. Proces se bo končal predvidoma danes. (nf)

Pozivi za vpis otrok v italijansko šolo Grob pritisk na starše

Pred dnevi so se začela vpisovanja v prve razrede osnovnih šol in že takoj ob začetku vpisovanj moramo opozoriti na grobo provokacijo, katere tarča je bila že spet slovenska šola. Nekateri italijanski didaktični ravnatelji so začeli predčasno pošiljati staršem — ne samo italijanskim, temveč tudi slovenskim — pozivnice za vpis otrok v prvi razred italijanskih osnovnih šol.

Doslej smo izvedeli za dva taka konkretna primera. Ravnateljica 7. italijanskega didaktičnega ravnateljstva je poslala staršem, ki imajo svojega otroka v slovenskem otroškem vrtcu pri Sv. Jakobu, poziv, naj vpišejo otroka v italijansko osnovno šolo »Duca d'Aosta« v roku do 30. januarja, ko se vpisovanje zaključuje. V pismu so točno navedeni dnevi in ure, v katerih poteka vpisovanje v tajništvo šole. Podoben poziv je poslalo slovenski družini tudi 16. italijansko didaktično ravnateljstvo šole »R. Manna«.

Predčasno pošiljanje pozivnic za vpis v italijanske osnovne šole predstavlja grob pritisk na slovenske starše. O teh pritiskih smo prejšnja leta že pisali, predčili smo jih takratnemu šolskemu skrbniku Catalanu, ki pa je tedaj (pred dvema letoma) odgovoril, da »je šlo očitno za napako«.

Po določilih tržaškega šolskega skrbništva lahko pošljejo ravnatelj pozivnice staršem za vpis otrok v prve razrede šole po koncu vpisovanj. Tako namreč določa okrožnica št. 240 (prot. št. 14.640), ki jo je 21. decembra 1967 podpisal takratni tržaški šolski skrbnik Giuliano Angioletti.

Okrožnica omenja, da je prišlo do nekaterih nejasnosti med italijanskimi in slovenskimi didaktičnimi ravnatelji glede vpisovanj otrok v prve razrede osnovnih šol. »Da bi se izognili pošiljanju pozivov družinam otrok, za katere bi se nato izkazalo, da so že vpisani v slovenski šoli namesto v italijanski in obratno, se odloča, da se ne pošljejo družinam pozivi pred zaključkom vpisovanj«, piše v okrožnici. »Po zaključku vpisovanj bodo didaktična ravnateljstva obojestransko pregledala vpise otrok, ki prebivajo na območju didaktičnega ravnateljstva. Šele po tem pregledu bodo lahko ravnateljstva morebiti poslala poziv, vendar le tistim staršem, ki niso še vpisali otroka v šolo«, zaključuje okrožnica.

Pred poldrugim letom je šolski skrbnik De Rosa potrdil veljavnost te odločbe, zato je še huje, da so se letos spet ponovili taki primeri. Bo šolsko skrbništvo tokrat ukrepalo proti tem ravnateljem?

Srečanje o bližnjih proračunskih razpravah

Včeraj dopoldne so se v Palaci Diana v Trstu sestali pokrajinski tajniki šestih strank, ki v koaliciji vodijo tako pokrajinski kot občinski odbor. Predstavniki KD, PSI, PSDI, PRI, PLI in SSK so ocenili politični položaj v luči bližnje predstavitve finančnih proračunov, upoštevajoč dejstvo, da sta oba odbora trenutno manjšinska.

Srečanje je bilo pretežno informativnega značaja, čeprav je na njem padlo že nekaj predlogov ter sugestij za vodenje »proračunskih« povesovanj z opozicijo, zlasti z Listo za Trst. Perspektive za odobritev proračunov so zaradi številčnih odnosov med manjšinsko koalicijo in med opozicijama zelo nejasne, zato bodo prihodnji dnevi odločilni za bodočnost tržaških krajevnih uprav. Pomembno, če že ne odločilno besedo bo imela spet lista, ne smemo pa pozabiti, da so letos na sporedu evropske volitve, ki so že pritegnile pozornost nekaterih strank.

Na včerajšnjem sestanku je tekla beseda tudi o imenovanju zastopnikov uprav v vodilna telesa raznih javnih ustanov in o gospodarskem položaju v naši pokrajini.

● Državni zakon št. 689 iz leta 1981 predpisuje, da morajo delodajalci redno javljati zavodu za nezgodno zavarovanje INAIL višino zneskov, ki so jih porabili za plače uslužbenecem. Tokrat zapade rok za devne prijave v ponedeljek, 30. januarja, prijava pa se mora nanašati na prejemke iz leta 1983. Kdor prijave ne bi pravočasno oddal ali pa bi oddal nepopolno prijavo, bo podvržen denarni kazni.

Zanimiv večer v Društvu slovenskih izobražencev

Kako izboljšati pastoralno delo med slovenskimi verniki

V Društvu slovenskih izobražencev je bil v ponedeljek pogovor o vlogi Duhovske zveze — stanovske organizacije slovenskih duhovnikov na Tržaškem, pri katerem sta sodelovala škofov vikar Lojze Škerl in kaplan Dušan Jakomin. Prvi je v uvodu orisal zgodovino te organizacije, ki danes združuje 28 slovenskih duhovnikov s Tržaškega in deluje od 1947. Njen predhodnik je bil Zbor svečnikov sv. Pavla, ki je združeval vse slovenske, predvsem slovenske in hrvaške duhovnike v Italiji in med katerega ustanovitelj je bil Virgil Šček. Vikar Škerl je nanašal namene delovanja organizacije, med katerimi je tudi skrb za izdajanje slovenskih knjig in časopisov.

Tajnik Duhovske zveze Dušan Jakomin je podal nekaj organizacijskih podatkov in opisal način njenega dela. V tržaški škofiji je pet dekanatov, od katerih je en sam, tisti na Opčinah, slovenski in torej sodijo vanj vsi slovenski duhovniki, tudi tisti iz mesta, ki jih je devet.

V razpravi je bilo veliko besed posebej vprašanju, kako izboljšati pastoralno delo med slovenskimi verniki, še posebno z ozirom na to, da so manjšina v italijanski škofiji. Res je, da si sedanji škof in velik del ita-

lijanskih vernikov želijo sodelovanja, a so poleg objektivnih težav navzoča še številna nasprotovanja slovenske mu jeziku in cerkvi in pri vsemem obredju. Po zadnji negativni izkušnji skupnega romanja v Rim, se sedaj slovenski verniki in duhovniki sprašujejo, če imajo take pobude smisel, še posebno, ker se motajo pri njih Slovenci odredi pesmi in obredju v svojem jeziku. Med razpravo je bilo slišati tudi kritične note na račun italijanskih kolegov — veroučiteljev, ki svojih dijakov ne poučijo o vprašanih, kot so odnos do Slovencev, sožitje itd. Ali ni dolžnost kristjana, da ima o teh vprašanih jasna stališča in da jih tudi jasno izrazi? In: riba vednc smrdi pri glavi, zato za nestrpnost italijanskih vernikov nosijo veliko odgovornost njihovi duhovniki, cerkev pa je pri teh vprašanih vse premalo angažirana, kljub nesporni dobri volji škofa Beolomija.

Ponedeljkov večer v Društvu slovenskih izobražencev je izvenel v iskano odgovorov na nekatera odprta vprašanja, s katerimi se srečujejo slovenski verniki in duhovniki na Tržaškem, v izmenjavi razmišljanj med duhovniki in laiki, kar je bil konec koncev tudi namen srečanja med njimi.

Od 9. do 12. februarja »Trieste Motor Show«

Devetega februarja bodo s četrto manifestacijo »Trieste Motor Show« uradno odprli letošnjo tržaško sejmsko sezono, ki jo tudi tokrat prireja Tržaška avtonomna sejmska ustanova.

Letošnja izvedba Motor Showa bo popolnejša in tudi obširnejša od prejšnjih, saj bodo tu vodilne avtomobilske hiše prikazale svoje novosti na področju močnejših motorjev in motornih čolnov. Posebni odsek je rezerviran vojaškim in gasilskim vozilom ter rešilecem. Tudi letos bodo pripravili paviljon, za katerega bo skrbel Tržaška obrtniška ustanova in v katerem bodo razkazovali rabljena vozila za prodajo.

Prav gotovo pa bodo pritegnili največ zanimanja tekmovalni avtomobili vseh formul in rallyjev. Levji delež bo v tem okviru imela formula 1 s svojimi razstavljenimi modeli. Ob sklepu manifestacije, v nedeljo, 12. februarja, bo ob priliki nagrajevanja najboljših pilotov na državnem prvenstvu Lancia, na sporedu pogovor s pilotoma formule 1 Alboretom in Patresejem. V okviru vseh štirih dni manifestacije pa si bodo poleg razstav sledili pogovori, okrogle mize, strokovne razprave in srečanja. Tako bo npr. zanimiva razprava o športni medicini ali o organizaciji prometne vzgoje za najmlajše.

Poziv vodstva CGIL deželnemu odboru

»Tako pričetki pogajanja z zavodom IRI in vlado!«

Deželno tajništvo CGIL je včeraj spet izrazilo hudo zaskrbljenost, ker se še vedno ne ve, kdaj stečejo pogajanja z zavodom IRI in vlado glede zaželenih gospodarske obnove naših krajev. V smislu obvez, ki jih je sprejel minister Darida, bi pogajanja na deželni ravni in v sklopu posebne mešane delovne skupine morala steči že v začetku tega meseca, a še sedaj ni znano niti to, kako bo skupina sestavljena.

Sindikata CGIL poziva deželni odbor, naj nemudoma nastopi v tej smeri na vseh ravneh, tako tudi neposredno pri Daridi, kajti »prihodnji dnevi bodo odločilni«; tudi zato, piše v tiskovnem sporočilu sindikata, ker trenje v sami vladi v zvezi s »kriznimi bazeni« daje misliti, da v Rimu nima prav nobenega resnega načrta za ponovno industrializacijo in siceršnji gospodarski preporod Julijske krajine.

Vsa zadeva je toliko bolj zaskrbljujoča, navaja tiskovno sporočilo, ker se medtem razmere v tovarnah v krizi iz dneva v dan slabšajo: delavstvu ladjedelnice Italcantieri grozi dokončna dopolnilna blagajna zaradi pomanjkanja naročil, škedenjska železarna Terni je, kot kaže, obsojena

na postopen propad, v obratih VM in GMT ni obnovitvenih načrtov itd.

Deželno tajništvo CGIL je poleg tega pozvalo vodstvu sindikatov CISL in UIL k takojšnjemu skupnemu sestanku za utrditev enotne učinkovite strategije, vendar CISL in UIL nista smatrala za potrebno, da določita datum takojšnjega sestanka na enotni ravni, kar je za CGIL nerazumljivo.

● Sodelovanje cvetličarjev iz Gradca na cvetlični razstavi Alpe-Adria v Trstu je bilo eno glavnih tem pogovorov med tržaškimi županom Rihettijem in njegovim avstrijskim kolegom Franzem Hasibo.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi in mučni bolezni zapustil naš dragi

Avgust Ruchin

Pogreb bo jutri, 19. t.m., ob 10.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Sv. Križu.

Žalostno vest sporočajo: hčerka Ada z možem, nečak Pavel z Luciano in Eriko, sestra Zora, brat Ferdinand in drugo sorodstvo.

Sv. Križ, 18. januarja 1984

(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Zapustila nas je naša draga

Milka Ciacchi vd. Skerk

Pogreb bo danes, 18. t.m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Kontovel.

Žalujoči: sinova Sergio in Walter, hčerki Iolanda in Loredana ter drugo sorodstvo.

Kontovel, 18. januarja 1984

Pogreb drage pokojnice

Alojzije Zupančič vd. Mijot

bo jutri, 19. t.m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v svetoivansko cerkev in nato na pokopališče na Katinari.

SVOJCI

Ob izgubi drage mame izrekajo Vojku Mijotu in družini iskreno sožalje Pia, Marino, Avgustin, Flavio, Dario in Toni z družinami.

Vojkoto Mijotu ob izgubi drage mame izrekajo iskreno sožalje odboriki in člani gospodarske zadruge v Bazovici.

Ob nenadomestljivi izgubi drage mame izreka družini Mijot najgloblje sožalje ŠZ Sloga.

Prijatelju Vojku in družini izrekajo ob izgubi drage mame iskreno sožalje družine Abram, Gruden, Furlanič, Jurkič, Kufersin in Šušteršič.

Ob težki izgubi drage mame izrekata prijatelju Vojku in družini iskreno sožalje Alenka in Mitja Race.

Ob nenadni izgubi tašče izrekajo Saši Mijot in družini občuteno sožalje Lučka, Maja, Marina in Riko.

ARKA export Udine izreka najgloblje sožalje dragemu prijatelju Vojku Mijotu ob izgubi matere.

Vpisovanja v državne otroške vrtce in prve razrede šol Slovenski otrok v slovensko šolo!

V državnih otroških vrtcih, na osnovnih in srednjih šolah potekajo te dni vpisovanja v prve razrede. V vrtcih, na osnovnih in na nižjih srednjih šolah se bodo zaključila vpisovanja 30. januarja, na višjih srednjih šolah pa bo zapadel rok za vpis 29. februarja. Vpise na višje srednje šole bodo morali dijaki potrditi najkasneje do 7. julija.

Ministrstvo za šolstvo se je odločilo letos za predčasne vpise otrok v državne otroške vrtce in v prve razrede osnovnih in srednjih šol, da bi na ta način posamezna šolska skrbništva predhodno izvedela za število razredov na šolah, kar bi seveda v marsičem olajšalo delo pri usklajevanju učnega kadra in imenovanjih. Na ministrstvu namreč upajo, da se bodo s pomočjo tega ukrepa izognili že kroničnim težavam, zapletom, in zamudam ob začetku šolskega leta, ko so se številne šole dalj časa znašle brez predvidenega učnega osebja.

Vpisi v prve razrede osnovnih šol in v otroške vrtce predstavljajo že spet trdo preizkušnjo za našo narodnostno skupnost. V zadnjem šolskem letu smo bili namreč priča dokajšnjemu skrčenju števila vpisov, pri čemer gre seveda upoštevati predvsem demografski padec, ki redči število razredov in število vpisanih otrok v šolah tržaške pokrajine.

Predvidevanja za letošnji vpis niso nič bolj rožnata od lanskih. Slovenske otroške vrtce bo letos zapustilo skupno 179 otrok, medtem ko jih

je bilo ob koncu lanskega šolskega leta 210. Od teh se jih je 199 vpisalo v slovenske osnovne šole.

Tudi letos moramo opozoriti na nekatere primere, ko nameravajo starši vpisati otroka s slovenskega otroškega vrtca v italijansko osnovno šolo. Take primere beležimo pri Sv. Ani, v Lonjerju, na Greti, v Bazovici, na Opčinah, na Proseku, v Nabrežini. Do zaključka vpisovanj manjkata še skoraj dva tedna: z diskretnim posredovanjem bi lahko še prepričali omahljive starše, da spremeni svoje mnenje, pri čemer lahko odigrajo naša društva in vaške organizacije izredno dragoceno vlogo. Ne smemo namreč pozabiti, da bo letos zapustilo slovenske osnovne šole na Tržaškem in se vpisalo na nižje srednje šole 267 učencev. Tudi ko bi se vsi otroci, ki obiskujejo zadnji letnik otroških vrtcev vpisali v slovenske osnovne šole, bi se število otrok v teh šolah skrcnilo skoraj za 90 učencev: večjega upada si ne moremo privoščiti. Zato je naloga nas vseh, da se aktivno zavzamemo za vpis slovenskih otrok v slovensko šolo in slovenski vrtce.

DREVI V KRIŽU

Predavanje o zgodovini Primorskega dnevnika

V mali dvorani Doma Alberta Sirka v Križu bo drevi ob 20.30 časni-

kar Jože Koren govoril o zgodovini Primorskega dnevnika ter o njegovem predhodniku Partizanskem dnevniku. Koren, ki je eden ustanoviteljev slovenskega partizanskega novinarstva, je bil eden prvih soustvarjalcev Partizanskega dnevnika, dolga leta pa je bil nato glavni urednik njegovega naslednika. Drevišnje predavanje, ki se obeta zelo zanimivo, prireja KD Vesna.

Drevi na Proseku javni sestanek o eksplozijah min

V Kulturnem domu na Proseku bo drevi, ob 18. uri javni sestanek, ki ga prireja Kmečka zveza v zvezi z vprašanjem škode, ki jo uporaba razstreliv pri gradnji nove avtoceste povzroča na nekaterih poslopih na Proseku in v Devinščini. Drevišnjega sestanka se bo poleg predstavnikov gradbenega podjetja Place moulin udeležil tudi zastopnik mineralnega okrožja, ki s seizmografom nadzoruje jakost eksplozij min.

● Dežela Furlanija - Julijska krajina je ustanovila nov protipožarni center s sedežem v Vidmu. Telefonska številka centra je 212020 in jo je mogoče klicati iz vseh krajev dežele brez predštevila. Center deluje 24 ur na 24.

Karabinjerji aretirali štiri ženske in moškega zaradi pretepa v gostišču

V točilnici restavracije »King« v Ul. Giulia 76/b se je predsinočnjim okrog enajstih vnel silovit pretep, zaradi katerega so karabinjerji pet oseb aretirali; štiri so za rešetkami Coronea, peta pa v bolnišnici pod strogim nadzorstvom.

Kaj se je zgodilo? V lokal sta vstopili Luciana Bubic, rojena leta 1944, in njena hči Viviana Pitacco, roj. leta 1961, in pri prici začeli žaljivo opisovati značilnosti restavracije. Potem sta naročili pivo, pa tudi to jima ni šlo v račun (»...Tu ste vsi neuravnovešeni...«), nato obložena krukha, ki sta se jima zdela nagnusna, a nazadnje sta vzrojili zaradi računa in opsovali gospodarjevo ženo Eliano Cechet (roj. leta 1955) ter njeno sodelavko Licio Minon (roj. leta 1935).

Beseda je dala besedo, v preprič se je vpletel Giuseppe Roveredo (roj. leta 1954), ki Bubicovo in Pitacovo dobro pozna, od besed je prešlo k dejanjem, začele so leteti klobute in pesti pa tudi stolice, krožniki in pepelniki, peterica jo je vsa bolj ali manj skupila in končno so v lokal vdrli karabinjerji ter vse skupaj odpeljali v bolnišnico.

Tu so Minonovo obdržali za kakih sedem dni zaradi lobanjske travme, drugim štirim pa nudili prvo pomoč in jih odslovili. Kot rečeno, je bilo vseh pet aretiranih in prijavljenih sodstvu pod obtožbo pretepa z obtežilnimi okoliščinami.

Avto jo je podrl, ko je stekla čez trg

Na Trgu Sansovino je 25-letni Cristiano Bertoia z Opčin zbil včeraj s svojim fiatom 126 58-letno gospodinjico Carmelo Perosso vd. Flego, ki je izven prehoda za pešce stekla čez ulico. Ranjenko so z rešilecem odpeljali v bolnico, kjer so ji zlomljeno nogo omavčili. Ozdravela bo v poldrugem mesecu.

Brezuspešen lov na konja pri Rocolu

Policisti in gasilci so imeli prejšnjo noč polne roke dela, a ne zaradi pohodov tatov in podobnih nepridipravov, ampak zaradi lepega belega konja, ki se je mirno pasel na travniku pri Rocolu. Vsi poskusi, da bi konja ujeeli in ga pospremili v varstvo ustanove za zaščito živali, pa so se izjalovili, tako da so morali močje čez nekaj časa prenehati s tem nenavadnim lovom.

SKD Tabor važna kulturna ustanova ki že presega okvire vaškega društva

Za predsednico je bila na občnem zboru potrjena Nori Jerič

Zadnji redni letni občni zbor Slovenskega kulturnega društva Tabor na Opčinah je s svojim obračunom enoletnega dela in z načrti ter željami za v prihodnje potrdil, da ta razvejana kulturna ustanova postopoma prehaja okvire vaškega društva. Predsednica Nori Jerič je v poročilu poudarila pomen treh bistvenih novih pridobitev, ki so od odbora društva terjale veliko prizadevanja in dela in končno tudi poguma za premagovanje finančnih bremen. V teku zadnjega leta so namreč predali namenu vse prostore Prosvetnega doma, tako da je naposled polno zaživel kot dom vseh vaščanov. V veliki meri gre zasluga društvenemu baru, medtem ko so prostori v prvem nadstropju tako zasedeni, da je že težko usklajevati urnike njihove uporabe za dejavnosti, kot sta na primer knjižnica, tečaj razgibalne telovadbe za starejše, šola Glasbene maticice. Druga pridobitev društva je njegovo glasilo, posvečeno tako zgodovinskim in aktualnim problemom Opčin, kot delovanju društva. In končno še tretja pomembna pridobitev, ustanovitev mladinskega zbora Tabor, ki ga vodi mlada Nidia Sivitz s sodelovanjem prof. Slosarja. Tej pobudi posvečajo v društvu še posebno pozornost, ker predstavlja jamstvo za zborovsko dejavnost prvega v prihodnosti in ker pomeni prvi konkretni korak za osvežitev društva z mladimi silami. Večji poudarek, ki ga namerava društvo v prihodnje posvetiti mladinski dejavnosti pa seveda ne pomeni, da bodo zanemarili skrb za starejše člane, tako s stališča družabnosti kot v iskanju novih oblik rekreacijskih dejavnosti za različne starostne stopnje.

Velik del svojega poročila je predsednica posvetila doslej neuspešnim prizadevanjem društva za rešitev vaških problemov, predvsem vprašanja pokopališča in strelišča, glede katerega je na občnem zboru sprejeli resolucijo, ki smo jo v našem dnevniku že objavili. Drug splošnejši problem pa zadeva zakon za globalno zaščito naše narodnostne skupnosti, ki je tudi za opensko kulturno društvo poglavitna skrb. Pri tem se je navezala na potrebo po krepitvi enotnosti Slovencev v tem odločilnem trenutku pa tudi po uresničevanju zblizevanja, razumevanja in sožitja med prebivalci obeh narodnosti, za katerega si SKD Tabor že dolgo prizadeva. Posebno pozornost pri tem posveča odnosom med slovensko in italijansko šolo, oziroma učenci in dijaki, kjer so že zabeležili pozitivne premike in kjer se bo društvo v prihodnje še bolj angažiralo. Na koncu je Nori Jerič omenila še oživitve akcije za vrnitev poitalijančenih priimkov v izvorno obliko, v kateri si bo društvo prizadevalo, da bi akcija zajela čimvečje število prebivalcev Opčin, Banov in Ferlugov v prepričanju, da je pravilna pisava slovenskih priimkov eden pomembnih in najvidnejših izrazov obstoja naše narodnostne skupnosti.

Udeleženci občnega zbora so nato poslušali še poročila tajnika Viktorja Sosiča, blagajničarke Hilde Bogatec in gospodarja Zorana Sosiča, medtem ko so Stanka Hrovatin, Lucija Hrovatin, Magda Tavčar, Nives Košuta, Drago Gorup, Drago Daneu in Kostanca Filipovič poročali o delu številnih odsekov, ki delujejo v okviru SKD Tabor: knjižnica Pinko Tomažič in tovariši, folklorni odsek, razstavna in oglasna dejavnost, dram-

Občnega zbora SKD Tabor se je udeležilo kar zadovoljivo število Opencev

ski odsek, moški in ženski pevski zbor, ter novoustanovljena filmska dejavnost in mladinski pevski zbor. Občni zbor je nato soglasno potrdil nekatere spremembe društvenega pravilnika, ki so se že dejansko uveljavile in med katerimi je tudi sklep o zvišanju števila članov odbora društva, ki od dosedanjih 13 poraste na 23. Po pozdravu gostov in razpravi so na občnem zboru sprejeli omenjeno resolucijo za ureditev problema strelišča na Pikelcu, sledilo je poročilo nadzornega odbora in razrešnica dosedanjemu odboru društva. Občni zbor se je za-

ključil z izvolitvijo 23 novih članov odbora SKD Tabor, za predsednico pa je bila ponovno izvoljena Nori Jerič. Naj na koncu dodamo, da je iz občnega zbora znova prišla potrditev dragocene vloge, ki jo močno opensko kulturno društvo opravlja v svoji vaško - mestni sredini, značilni po velikem asimilacijskem pritisku spriču priliva italijanskih priseljencev, hkrati pa tudi njegov vidni prispevek h krepitvi enotnosti med Slovenci in k zblizevanju dveh narodnosti, tako pomemben prav v občutljivem trenutku, ki ga živimo.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Gostovanje gledališča »Komedija« iz Zagreba

MARIN DRŽIĆ

SKOPUH

V petek, 20. januarja, ob 20.30

IVAN PREGELJ

VSEM GALJOTOM VILE V VAMP

Ob Pregljevi stoletnici novelo Matkova Tina in drobce iz romana Tolminci za oder pripravil **Tone Partljič**.

V soboto, 21. januarja, ob 20.30 — PREMIERA

V nedeljo, 22. januarja, ob 16. uri — PONOVITEV

Kulturno društvo VESNA

prireja danes, 18. t.m., ob 20.30 v Domu A. Sirka v KRIZU predavanje o

40-letnici Primorskega dnevnika in o zgodovini partizanskega tiska na Primorskem

Predaval bo **JOZE KOREN**. Vabljeni!

Viktor Vrabc 70-letnik

V Izoli je slavil te dni sedemdesetletnico rojstva predvojni komunist Viktor Vrabc. Prejel je številne čestitke družbenopolitičnih organizacij, starih partizanov, prijateljev in znancev, pa tudi odporniških organizacij iz Italije (ANPI).

Viktor Vrabc se je rodil v napredni družini v Komnu na Krasu. Njegov oče Adalbert je bil član socialistične stranke in pozneje KPI ter so ga umorili v nemškem koncentracijskem taborišču leta 1944. Viktor se je s štirinajstimi leti zaposlil kot ključavničar v Nabrežini in se takoj začel udeleževati akcij komunistične mladine. Pred fašističnim nasiljem je pobežnil leta 1934 v Jugoslavijo, vendar ga je tedanja protijudska oblast takoj izgnala. Kmalu zatem so ga aretirali in obsodili na pet let konfinacije na otoku Ponza.

V konfinaciji so Vrabc leta 1935 sprejeli v ilegalno KPI. Bil je vsekroji politično aktiven ter je tesno sodeloval s tamkaj zaprtimi vodilni-

mi protifašističnimi borci, med katerimi so bili tudi Umberto Terracini, Giorgio Amendola, Camilla Ravera, Mauro Scoccimaro, Sandro Pertini, Jože Srebrnič, Franc Štoka in Natal Kolarič. Leta 1939 so ga premestili s Ponze na otoke Tremiti, od tam pa so ga poslali v kazensko vojaško enoto v Catanzaro, kjer je postal glavni organizator zbiranja prostovoljcev za odhod v partizane.

Po kapitulaciji Italije se je Vrabc skupaj s številnimi po Italiji zaprtimi antifašisti vključil v NOB. Opravljal je važne odgovorne politične in vojaške funkcije v prekomorskih brigadah, med drugim je bil tudi politični komisar prvega slovenskega avtobataljona. Tudi po osvoboditvi je opravljal vrsto odgovornih funkcij v gospodarstvu in v družbenopolitičnih organizacijah, kjer je aktiven še danes. Skromnemu delavcu, komunistu, ki je vse svoje življenje posvetil boju za pravice delavskega razreda, želimo še na mnoga leta!

L. O.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 18. januarja

VERA

Sonce vzide ob 7.41 in zatone ob 16.50 — Dolžina dneva 9.09 — Luna vzide ob 16.35 in zatone ob 7.50.

Jutri, ČETRTEK, 19. januarja

MARIJ

Vreme včeraj: Temperatura zraka 8 stopinj, značni tlak 1018,4 mb pada, brezvetrje, vlaga 79-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 7,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Paparot, Alessandro Dobrilla, Giada De Vecchi, Paola Degrassi, Giuliano Schivone, Christian Sustersich, Alessandra Parrello, Erick Debenjak, Lara Pedrocchi, Anna Postogna, Sara Postogna.

UMRLI SO: 83-letna Antonia Skergat vd. Zagar, 77-letna Bruna Sancin vd. Sancin, 60-letna Caterina Alessio por. Scrigner, 75-letna Pia Taccò vd. Novak, 72-letni Giuseppe Canciani, 77-letni Giovanni Bontempo, 81-letni Vincenzo Chieppa, 83-letna Maria Nola vd. Cugnaz, 58-letna Ada Maschietti por. Harabaglia, 62-letna Angela Orel por. Zuzek, 77-letni Spiridione Cusina, 69-letni Giovanni Renzi, 68-letna Leonilda Favretto vd. Spadaccino, 72-letni Albino Bosich, 71-letna Alida Zuberti por. Metellini, 72-letna Rita Tripputi vd. Baldassari, 37-letna Maria Neve Vitale por. Palcich, 58-letni Mario Zonta, 92-letna Maria Beccia vd. Valastro, 85-letna Anna Maria Roncaldier por. Tamaro, 62-letni Silvio Petronio, 86-letni Carlo Potossi, 77-letni Giovanni Soldatic, 77-letna Gisella Budin vd. Pegan, 65-letni Arrigo Miani, 88-letni Vittorio Pettener, 71-letni Gualtiero Favot, 68-letna Luigia Zuančic vd. Miot, 50-letna Maria Urbino por. Spetti, 81-letni Augusto Ruchm, 66-letna Livia Siega por. Bassin, 62-letni Guido Spiller.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)

Ul. Gimnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. S. Cilino 36, Zgonik, Milje (Drevored Mazzini 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Ul. Dante 7 in Ul. dell'Istria 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Zgonik, Milje (Drevored Mazzini 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-595, Nabrežina: tel. 200-121, Sesičan: tel. 209-197

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

Razstave

Do 21. januarja razstavlja v galeriji »Moderna« - Pasaža Rossoni, slikar Danilo Ceccone.

V občinski galeriji - Trg Unità, bo danes, 17. t.m., ob 18. uri otvoritev razstave slikarja Fabia Dellacha. Razstava bo odprta do 24. januarja.

V soboto, 21. t.m., ob 18. uri bo v galeriji »Rettori Tribbio 2« otvoritev razstave slikarja Tullia Cralija. Razstava bo odprta do 3. februarja.

Gledališča

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Trst

Dušan Kovačević: RADOVAN TRETJI jutri, 19. in v petek, 20. januarja, ob 19.30 v Idriji, v soboto, 21. t.m., ob 19.30 v Desklah.

AVDITORIJ

Danes ob 17. uri bo skupina »Il Gran-teatro« gledališča Niccolini iz Firenc uprizorila Molièrovo delo »Il Borghese gentiluomo«, režiser Carlo Cecchi. Predstava izven abonmaja, abonenti imajo 30-odstotni popust.

ROSSETTI

Danes, 18. t.m., ob 20.30, red prost. bo Stalno gledališče F-JK predstavilo delo R. Rossa »Il pianeta indecente« z Giulio Brogijem. Režija R. Gucciardini.

VERDI

V soboto, 21. t.m., ob 19.30 premiera Wagnerjeve opere »Siegfried«, red A/B. Dirigent Mathias Kuntzsch, režiser Peter Werhahn.

Gledališče Verdi priredi od 3. do 15. februarja v Avditoriju ciklus baletov za dijake tržaških šol posvečenih Ostržku. Vstopnice po 500 lir je mogoče naročiti od torka dalje pri blagajni gledališča, in sicer od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Mala dvorana

Danes, 18. t.m., ob 20. uri: Cambell »Norišnica Mr. Pilka«, Predstava Potujočega gledališča iz Dunaja.

Srednja dvorana

Jutri, 19. t.m., ob 20. uri: Sofoklej »Kralj Oidip«, Romsko gled. Pralipe, Skopje.

KULTURNI DOM - Španski borci

Danes, 18. t.m., ob 20. uri: M. Držić, »Skopuh«, Gledališče Komedija iz Zagreba.

13. GORISKO SREČANJE MALIH ODROV

Danes, 18. t.m., ob 17. uri: Piccolo Teatro Città di Gorizia - Lewis Carell »Alice v čudežni deželici«, mala dvorana Kulturnega doma v Novi Gorici; ob 20. uri: Teater Romov - Skopje Sofokles »Kralj Oidipus«, dvorana Solkan.

Jutri, 19. t.m., ob 17. uri: Kazališče Komedija - Zagreb - M. Držić »Skopuh«; ob 20.30 Mestno gled. ljubljansko - Stefanovski »Hi-fi«, Kulturni dom Gorica - Italija.

Kino

La Cappella Underground Zaprt.

Ariston 16.00 — 22.00 »I misteri del giardino di Compton House«.

Eden 17.30, 19.45, 22.15 »Mai dire mais, Sean Connery«.

Fenice 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Segni particolari: bellissimo«. A. Celentano.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.00 »Beauty«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Quelle viziose di buona famiglia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Il tassinaro«. Alberto Sordi.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »Il ritorno del Jedio«.

Mignon 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il libro della giungla«, risani film.

Capitol 16.30 — 22.00 (tel. 726-813) »Sapore di mare II. - Un anno dopo«.

Aurora 16.30 — 22.00 »Flashdance«.

Moderno 16.30 — 22.00 »Stayng alive«. Režija Silvester Stallone, J. Travolta.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »L'avventuriera perversa«, F. Dunaway. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Lumiere 16.30 — 22.00 »La cicala«. A. Lattuada. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Radio 15.30 — 21.30 »Sensual love«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Hanky Panky (Fuga per due)«.

Koncerti

Glasbena matica Trst - Kulturni dom v Trstu. Jutri, 19. januarja, ob 20.30 bo nastopil mešani pevski zbor CONSORTIUM MUSICUM pod vodstvom Mirka Cudermana (4. abonmajski koncert). Prodaja vstopnic v pisarni Glasbene maticice in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

MENJALNICA vseh tujih valut

17. 1. 1984

Ameriški dolar	1.680.—
Kanadski dolar	1.350.—
Švicarski frank	758.—
Danska krona	162.—
Norveška krona	213.—
Švedska krona	205.—
Holandski florint	538.—
Francoski frank	197.—
Belgijski frank	26.—
Funt sterling	2.400.—
Irski sterling	1.870.—
Nemška marka	605.—
Avstrijski šiling	85,25
Portugalski eskudo	11.—
Španska pezeta	10.—
Japonski jen	6.—
Avstralski dolar	1.450.—
Grška dramma	11.—
D. beli dinar	11,25
Mali dinar	10,75

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A. TRST - ULICA F. FILZI 10 - 01-448

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Filatelistični klub Košir sporoča, da bo srečanje članov in prijateljev danes, 18. t.m., ob 19. uri na sedcu kluba v Ul. sv. Frančiška 20.

PD Slovenec Boršt - Zabrežec priredi v soboto, 21. t.m., ob 20.30 v »renjski hiši« ponovitev kulturne prireditve ob prazniku vaškega patrona. Nastopajo: mešani, otroški in dekliski pevski zbor Slovencev in dramska skupina z igro v treh slikah »Detektivka«.

Društvo slovenskih upokoencev v Trstu vabi člane in prijatelje na predavanje z diapozitivi o DOGODKIH NA BLIŽNJEM VZHODU. Predaval bo dr. Pavel Stranj. V petek, 20. t.m., ob 16.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20/II.

ZSKD obvešča, da ima na razpolago okolišnico za prošnje o finančnih podporah raznim društvom in ustanovam, ki jo je izdala pokrajina. Prošnje je treba predložiti do 31. januarja.

Društvo zamejskih likovnikov priredi v soboto, 21. t.m., ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani VEČER s fotokino klubom MAVRICA iz Radomelj. Na programu so kratki amaterski filmi, recital Kuntnerjeve poezije ob spremljavi kitaristke in diapozitivov ter fotografska razstava. Vabljeni!

KD Ivan Grbec iz Škednja vabi v torek, 24. t.m., ob 20. uri v društvene prostore na VEČER FILMOV z A-LJOŠO ŽERJALOM. Na sporedu bo tudi film Triglav. Vabljeni!

Šolske vesti

Ravnateljstvo učiteljska A. M. Slomšek s priključeno vzgojiteljsko šolo obvešča, da 21. t.m. zapade rok za vložitev prošnje za maturo.

Ravnateljstvo znanstvenega liceja »F. Prešern« obvešča, da 21. januarja zapade rok za vložitev prošnje za maturo.

Razna obvestila

Zadružna torkla v Boljuncu bo odprta najkasneje do 21. t.m. Kmetijska zadruža naproša vse zainteresirane pridelovalce oljk naj se čimprej zglasijo v torkli.

SPDT vabi v četrtek, 26. t.m., ob 20. uri v Gregorčičevo dvorano v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2) na večer z domačimi diapozitivi. Kdor ima diapozitive z izletov, pohodov ipd. naj se nocoj zglasti na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20/3), od 20. do 21. ure.

V petek, 20. januarja, ob 20.30, bo v hotelu Emona v Portorožu večer GLEDALIŠČA OB KAVI. S šansonmi KRIZATEMA NA KLA VIRJU bo nastopila Svetlana Makarovič.

Vabljeni!

Jani se je pridružila E V A

Nadji in Franku Krmecju iskreno čestita ob rojstvu drugorojenke družina Bizjak

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

MIRKO in DANILA točita v Zabrežcu belo in črno vino.

AGENCIJA RIVIERA tel. 040/224426 ugodno prodaja stanovanje v Ul. D'Angeli, 72 kv. m, dva balkona, klet, 3. nadstropje.

BATERIJO - TOLKALA za mlad ansambel nujno rabimo po zmerni ceni. Tel. 040/227124 do 13. ure.

ANTON BOLE toči pri Piščancih domačo kapljico od 14. do 29. januarja.

OSMICO je odprl Zvonko Ostrouška v Zagradcu št. 1. Toči belo in črno vino.

INSTALATER, ELEKTRICAR opravlja različna dela na domu Tel. 567-876.

OSMICO je odprl Ernest Smotlak - Mačkolje 58. Toči belo in črno vino.

PROĐAM zadržljivo parcelo pri morju v bližini Reke. Pisemne ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico pod šifro »Zadržljivo«.

IŠČEM zadržljivo zemljišče 1000-1500 kv. m v občini Dolina. Telefonirati jutraj na št. 825-506.

PROĐAM kompletne smuči znamke Spalding, ženski smučarski komplet št. 44 in smučarske čevlje št. 37 ter različne slovenske in italijanske romane. Telefonirati od 12.30 do 13.30 na št. 824-951.

OSMICO je odprl Zoran Pangerc v Dolini št. 474.

AGENCIJA »Riviera« - tel. 224-426 išče manjšo kraško hišo na samem. Telefonirati od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

OSMICO ima do 24. februarja Robert Pipan iz Mavhinj.

Prispevki

Ob tretji obletnici smrti nepozabnega Pavla Sedmaka darujeta Evica Sedmak 20.000 lir za SKD Tabor in Judita Hrovatin 20.000 lir za ŠD Polet.

Ob 6. obletnici smrti Mirka Grudna darujeta žena Pavla in hči Ziva 15.000 lir za SKD Tabor in 15.000 lir za Knjižnico P. Tomažič in tovariši.

V spomin na očeta Franca Cippolina darujeta Justo in Marija Segina 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V počastitev spomina pok. Rika Brusa darujejo Ernesta, Dario in Luciano Jagodic 30.000 lir za SKD Barkovlje.

Novost na knjižni polici

Marco Polo

Taki primeri so na našem knjižnem trgu redki: da namreč založba izda ob istočasnem predvajanju televizijske nadaljevanke več knjig, ki prinašajo na eni strani scenarij posameznih epizod, obenem pa bistveno slikovno gradivo tistega dela. To, kar je redko, pa se je zdaj zgodilo tudi pri nas. Državna založba Slovenije je izdala osem knjig pod preprostim naslovom MARCO POLO. Drugega slova ni, so pa navedeni podnaslovi: Mlada leta in prva ljubezen, Križarji in Saraceni, Ujetništvo, roparji in kuga, Od Tibeta do Mongolije, Na Kublai kanovem dvoru, Nevarno Markovo poslanstvo, Upor Kitajcev in Ahmedova smrt, Odločilna bitka. To so tudi naslovi posameznih delov televizijske nadaljevanke. Kdo je avtor scenarija ali avtor knjig, v slovenski izdaji ni navedeno. Sicer pa je to za bralca pomembno? Najbrž je, saj končno pri vsaki knjigi vemo za avtorja leposlovnega dela in marsikdaj tudi v naprej po tem sodimo knjigo. Manjka torej naslov avtorja teksta, navedeni pa sta imeni dveh avtorjev fotografij. In ime slovenskega prevajalca: Jaša Zlobec. Sicer pa gre za slovenski prevod italijanske izdaje, ki jo posreduje RAI, italijanska radio televizija.

Ne moremo soditi ali je besedilo tudi scenarij televizijskega filma ali pa je bilo za knjigo posebej prirejeno. Najbrž je teksta za film premalo in scenarij daljši, priredba za knjigo po skržena. Je pa v knjigi vsaka zgodba lepo pripovedovana kot pravljica za otroke in ne kot roman. Poleg pripovedi o dogajanjih in opisov, ne manjka tudi dialogov, čeprav je tekstovni del kratak (petnajst strani

brez paginacije!). Po tekstu sodeč lahko to knjižno izdajo štejemo kot knjigo za mladino, knjigo s pustolovsko vsebino, delno zgodovinske narave, knjigo, ki budi zanimanje za tuje dežele, daje pa tudi vpogled v življenje azijskih ljudstev. Še bolj kot to pa vsem tem namenom odgovarja slikovni del. Fotografij je veliko, so celostranske, barvne in tvorijo bistven sestavni del knjige. Če namreč petnajstim stranem teksta sledi petinštrideset barvnih, odlično izdelanih fotografij, potem je poudarek knjige gotovo na slikovnem gradivu. Ali manjka zato tudi ime avtorja teksta? In ker je sorazmerje med sliko in tekstom pri vsaki od osmih knjigi enako, govorimo lahko o knjižnem, slikovnem posnetku televizijske nadaljevanke. Posnetku, ki naj pomaga obnovljati to kar smo videli na televiziji, ali pa ki naj pripravlja bralca knjige na gledanje televizijske nadaljevanke. Gre torej za prepletanje leposlovja za mladino in za manj zahtevne bralce ter televizijskega medija. Komu je bolj v korist taka knjižna izdaja pa je vprašanje. Ker takih izdaj pri nas doslej nismo poznali, težko odgovorimo na zastavljeno vprašanje.

Dejstvo je, da imamo torej v večjih knjigah objavljeno lepo pripovedovano zgodbo o poteh in doživetjih znanega svetovnega popotnika iz 13. stoletja Marca Pola. Da imamo tako izdajo v domačem jeziku, izdano in opremljeno z lepim slikovnim gradivom iz tv nadaljevanke. In da je vse to izšlo ob času predvajanja nadaljevanke na naših malih zaslonih. Kaj hočeno še več. Ker pač lahko govorimo o izdaji posebne knjižne vrsti in ker moramo pustiti ob strani vsa literarna merila, lahko ob osmih knjigah o Marcu Polu, takih kakor so, govorimo le dobro.

Sl. Ru.

Risanje naj poudarja otrokovo domišljijo

Znani pedagogi in psihologi poudarjajo veliko važnost risanja in glasbe pri otrokovem umskem in duševnem razvoju, ker sproščata otrokovo kreativnost in fantazijo.

Dojenček še ne zna govoriti, toda se že izraža s kretnjami in jokom. Postopoma ko raste se njegovo izražanje vedno bolj izpopolnjuje in širi, izgovarja že prve besede ko kliče mater in njemu drage osebe, ko spozna svet, ki ga obdaja s tem, da predmete okoli sebe tipa in se z njimi igra. Prav igra je njegova prva najpomembnejša dejavnost, ki razvija fantazijo in kreativnost. Toda otrok kaj kmalu začne risati in to povsod kjer se nahaja in kjer najde prostor: na stene, na pohištvo, na papir itd... Otrok čuti potrebo po izražanju svojih čustev in te najlaže izraža prav z risanjem. Zato naj starši dajo otroku čimveč možnosti pri njegovi kreativnosti; otrok naj ima na razpolago svoj prostor, kjer se lahko igra, steno pokrito z belim papirjem, da po njej lahko po mili volji riše in barva. Tako se bo njegova domišljija in kreativnost svobodno sproščala. Igra in risanje sta najvažnejši dejavnosti tudi v otroškem vrtcu in mora biti risanje tudi v osnovni šoli na prvem mestu, vsaj v prvih razredih. Prehitro preobremenimo otroke v šoli, da nimajo časa ne za igro in niti za risanje in druge ročne dejavnosti. Otroci ponazorijo z risbo vse, kar je doživel doma, pri igri, na izletu itd... Zato naj učitelj dovolji otroku, da sam riše, kar želi, ker to je doživeto

in da uporablja barve, ki jih sam želi. Učitelj naj to sposobnost še spodbuja in naj da učencem čimveč možnosti po prostem in svobodnem risanju. Učitelj naj le pripravi potrebni didaktični material, ki bo na razpolago učencem: barvice, voščenske, akvarele, gnetljivo glino, mavce, vosek itd... Otrok izbere material, ki ga bo rabil pri likovni vzgoji, ki se ne omeji le na risanje ampak tudi na gnetenje glin, na delo z voskom in mavcem itd... Učitelj učencem sledi pri delu, jim svetuje in pomaga a nikakor ne sme vsiliti določene tehnike ali teme. Na nekaterih šolah vidimo na stenah izobešene otroške risbe vse po istem vzorcu, z isto tematiko, nobene spontanosti ali kreativnosti! Zelo negativno vplivajo na otroka tudi razne učiteljeve kritične pripombe glede likovnih izdelkov, ki lahko v otroku zamrejo njegovo kreativnost in spontanost. Vsak otrokov izdelek je treba vedno le pohvaliti in otroka vzpodbujati. Zelo koristno in spodbudno za otroke je izdelovanje ročnih lutk, ki jih izdelajo iz preprostega materiala in nato uporabljajo v razredu pri dramatizaciji. Pri dramatizaciji pridejo v poštev otrokova čustva in jih sprošča pri upodabljanju raznih značajev, ko se v razne človeške like vživi. K likovni vzgoji spada tudi ročno delo, ko učenec izdeluje iz gnetljive glin ali iz voska in raznega materiala razne predmete in tako je kreativen in razvija tudi domišljijo.

MARKO PAULIN

J. Lavrh v igri Erigon PDG iz N. Gorice

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	Drugi kanal
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	12.00 Che fai mangi? - Oddaja o prehrani
12.05 Pronto... Raffaella?	13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.25 Vremenske razmere	13.30 Tandem - prve del oddaje
13.30 Dnevnik	14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.00 Pronto... Raffaella?	14.35 Tandem - drugi del oddaje
14.05 Po poteh Kalifornije - TV film	V teku oddaje nagradno tekmovanje in risanka
15.00 Mazinga «Z» - risani film	16.30 Šolska oddaja: tečaj angleščine
15.30 Šolska oddaja: premog	17.00 Visite a domicilio - TV film
16.00 Cartoni magici	17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
16.50 Danes v parlamentu	17.40 Vediamoci sul due - vodi Rita Dalla Chiesa
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	18.30 Dnevnik 2 - Sportne vesti
17.05 Forte fortissimo TV top - vodi Corinne Clery, Barbara D'Urso in Sammy Barbot	18.40 Le strade di San Francisco - TV film
18.00 Dnevnik 1 - Kronike	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
Sever kliče Jug - Jug kliče Sever	20.30 Colombo - TV film
18.30 Colpo al cuore - TV film	22.05 Dnevnik 2 - Nocoj
19.00 Italia sera - vodita E. Bonaccorti in M. Damato	22.15 Zgodovinski dnevi
19.40 Almanah in Vremenske razmere	23.20 Posvečeno baletu
20.00 Dnevnik 1	Tretji kanal
20.30 Politična tribuna	16.00 Šolska oddaja
Tiskovna konferenca sen. Giovannina Spodolinija	16.30 Piccolo mondo antico
Tiskovna konferenca PRI	17.55 Horizon: Le acque perdute del Nilo, - 1. nadaljevanje
21.20 Wagner - TV nadaljevanka	18.25 Glasbena oddaja
22.10 Dnevnik 1	19.35 Življenje znanstvenika
22.20 Srečanje s kinematografijo - filmi, ki jih boste videli na velikem ekranu	20.05 Moda v Italiji od 1940. do 1980. leta
22.25 Sportna sreda	20.30 Complesso di colpa - film
Ob koncu Dnevnik 1 - Zadnje vesti, Danes v parlamentu	Film je režiral Brian De Palma: Igrajo: Cliff Robertson, Geneviève Bujold, John Lightgow
Vremenske razmere	22.05 Delta

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	Koper
9.00 Čebelko Hlaček	17.25 TV koledar
9.25 Barbapapa - risanka	17.35 Kronika občine Sisak
9.30 Skrivnostni otok - serijski film	17.55 Slovesnost ob 40-letnici X. korpusa NOB
10.25 Mladi virtuoz: Rog	20.00 Obarvana svetloba
10.45 Zemljepisne posebnosti: Skrivnosti uma	Koper
11.40 Kekčeve ukane - slovenski film	14.00 Odprta meja - Videoteleks
12.55 E. Peroci: Nina in Ivo: Vaniljev sladoled	Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA tudi naslednji prispevki:
17.50 Poročila	RAVENCA — Kulturni program prireditve v Reziji
17.55 Pепенjžep	TRST — Razstavi Predonzan in Delpin
18.25 Dolenjski obzornik	KRMIN — Razstava starih fotografij
18.40 Deliblatski pesek - reportaža	16.30 Orprta meja - Videoteleks
19.11 Risanka	17.00 TVD - novice
19.15 Cik cak in moda	17.05 TV šola: Človekovo telo - dok. oddaja
19.24 TV in radio nocoj	17.30 Masaker v Guyani - film
19.26 Zrno do zrna	19.15 - Risanke
19.30 Dnevnik	19.30 TVD - vse danes
19.55 Vreme	19.50 Drevi
20.05 35 mm - filmska delavnica ob nemškem filmu Metropolis	20.00 Budimpešta: Umestnostno drsanje - zaključna revija
22.10 Dnevnik	22.10 TVD nocoj
Zagreb	22.20 Glasbena oddaja
9.20 Zimski spored za dijake	
16.40 Videostrani	
16.50 Poročila	
16.55 Beli kamen	

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	ITALIA 1
8.30 Dober dan Italija	8.30 Chappy - risanke
9.00 Una vita da vivere - TV priredba	8.50 Cara cara - TV film
10.00 Rubrike	9.20 Febbre d'amore - TV priredba
10.30 TV film	10.15 Gente felice - film
11.00 Rubrike	12.00 Gli eroi di Hogan - TV film
12.00 Help - nagradna oddaja	12.30 Strega per amore - TV film
12.30 Bis - nagradna oddaja	14.00 Cara cara - TV film
13.00 Il pranzo è servito	14.05 Febbre d'amore - TV priredba
13.30 Sentieri - TV priredba	15.30 Aspettando il domani - TV priredba
14.30 General Hospital - TV film	16.00 Bim, bum, bam
15.30 Una vita da vivere - TV priredba	Chappy - risanke
16.50 Hazzard - TV film	Mimi e la nazionale di pallavolo
18.00 Moj prijatelj Arnold - TV film	Vita da strega - TV film
18.30 Popcorn - glasbena oddaja	17.45 Galactica - TV film
19.00 Arcobaldo - TV film	18.45 L'uomo da sei milioni di dollari
19.30 Zig zag - nagradno tekmovanje	19.45 Italia 1 - kratke vesti
20.25 Kojak - TV film	20.00 Il tulipano nero - risanke
21.25 Il prefetto di ferro - film	20.25 OK il prezzo è giusto oddajo vodi Gigi Sabani
Igrata: Claudia Cardinale in Giuliano Gemma	22.10 Le braghe del padrone - film
23.25 Canale 5 - News	24.00 Milano miliardaria - film.
00.25 Il contrabbandiere - film	TELEPADOVA
Igrata: Robert Mitchum	13.00 Tigerman - risanke
RETEQUATTRO	13.30 Lupin III. - risanke
8.30 Ciao ciao - oddaja za mladino	14.00 I Sullivan - TV film
9.30 Mr. Abbott in družina - TV film	15.00 Cuore selvaggio - TV film
10.00 Lotta per la vita - TV film	16.00 Medical Center - TV film
11.00 Auguri e figli maschi - film	17.00 Super Robot - risanke
12.20 Fantasilandia - TV film	17.30 Risanke
13.20 Maria Maria - TV film	18.00 Andersen - risanke
14.00 La villa bianca - TV film	18.30 Lupin III - risanke
14.50 Anime sporche - film	19.00 Tigerman - risanke
Igrata: Laurence Harvey in Jane Fonda	19.30 Buck Rogers - TV film
16.20 Ciao, ciao - oddaja za mladino	20.20 Enigma rosso - film
17.20 Il magico mondo di Gigi - risanke	22.00 Agente Pepper - TV film
17.50 Lobo - TV film	23.00 TV film
18.50 Marron Glacè - TV film	24.00 Film
19.30 M'ama non m'ama nagradno tekmovanje	TRIVENETA
20.25 Un milione al secondo - nagradno tekmovanje	14.00 La baia di Ritter - TV film
23.30 Sport: slalom	14.30 Sciuscià - film
24.00 Sport	16.30 Salut Champion - TV film
00.30 Il grande Gatsby - film	20.30 La parata dell'impossibile - film
Igrata: Robert Redford in Mia Farrow	22.00 Sherlock Holmes - TV film
	23.30 Il mostro di Magendorf - film
	1.40 I piaceri della tortura - film

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes: (7.40) Pravljica; 8.10 Almanah: Od Milj do Devina (ponovitev); 8.40 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Literarni listi, (12.00) Iz noči življenja se poraja. Pripravlja Milan Pahor, Glasbeni potpuri; 13.20 - 17.00 Radijsko popoldne: »Cecilijanka 83«, (13.40) Glasbene raznolikosti, 14.10 Roman v nadaljevanjih (umetniško branje): Tone Partljič: »Volk na madridskih ulicah«. Dramaturška redakcija in režija: Jože Babič, 5. del, (14.35) Country - Club, (15.00) Diskorama. Pripravlja Barbara Gruden, 16.00 »Majhna sem bila...« (integracija prizadetih otrok v normalni šoli) - ponovitev, (16.30) Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba: violončelist Valter Dešpalj in pianist Ivo Maček; 18.00 Grmade po gorah gore. Pripravlja Jože Pirjevec.

RADIO KOPER

(Slovenski program)
6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro, Jutrtranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, Cestne razmere, Ekonomska priporočila, Objave; 6.45 Prometni servis, Napoved radijskih in TV programov; 7.00 Zaključek; 7.15 Val 202; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper: glasba, zanimivosti, reportaže, prispevki; 13.45 Glasbene šole, Objave, kinospored, EP; 14.20 Iz zborovske zakladnice; 14.35 Oddaja brez naslova; 15.30 Glasbeni kioski - CGP Delo; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 16.55 Pravočasno svetuje zavartovalna skupnost Triglav; 17.00 Primorski dnevnik, Objave; 17.30 Pogovor o...;

Ob 17.30 vabimo k poslušanju pogovora o delegatskem sistemu, tokrat o delu skupnih delegacij za zbor združenega dela republiške skupščine. Osrednji kulturni dogodek na Primorskem je še vedno 13. goriško srečanje malih odrov. Kroniki festivala lahko prisluhnite na našem valu ob 13.20.

RADIO KOPER

(Italijanski program)
7.15, 12.30, 15.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Glasbena jutro: Koledarček, Popevka tedna; 7.00 Dobre dan dan; 9.00 Štirje koraki; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 La girandola; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Controluce; 14.00 Popoldanski spored; Popevka tedna; 14.00 Besede in glasba; 14.32 Lestvica znanih popevk; 15.00 Brez meja: italijanski dialogi; 16.00 Kino danes; 16.15 Edig Galletti; 16.32 Time music; 17.15 P. Sarasate: Carmen - Fantasia.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.05 Glasbena kombinacija; 6.15 Autoradio flash; 6.46 Večeraj v parlamentu; 9.00 Radio anch'io; 10.30 Popevke; 11.10 Uno di New York, radijska priredba; 11.30 Top story; 12.03 Ul. Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.32 Master; 15.03 Radio I za vsakogar: Habitat; 16.00 Il Paganone; 17.30 Radio 1 - Ellington '84; 18.00 Evropski objektiv; 18.30 Večerna g'asba; 19.15 Nabožna oddaja; 19.20 Audiobox Urbas; 20.00 Gledališče Radia 1; 21.03 Kalabrijska izvirnost; 21.20 Deset minut z...; 21.30 Nočna glasba.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 21.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 8.30 Govorimo makedonsko, govorimo srbohrvaško; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.04 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate (prenos iz studia radia Maribor); 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvrih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - Iz naših krajev; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljajmo, ugotavljajmo; 14.25 Vrtljak; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Naj narodi pojo (4. oddaja); 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Vilija Petriča; 20.00 Glasbeni večer v studiu 13 z violonistom Dejanom Bravničarjem (telefonska številka studia 061-315-852).

Načrt nižje srednje šole v Doberdolu prehaja zdaj v izvršilno stopnjo

Najem posojila in izdelava načrta druge skupine del

S pooblastilom županu dr. Lavrenčiču, da uredi vse potrebno za najem posojila v višini 150 milijonov lir pri zavodu Cassa depositi e prestiti ter s poveritvijo naloga geometru Mirandi za pripravo izvršilnega načrta za drugo skupino del, je tudi dejansko stekel postopek za uresničitev načrta gradnje nižje srednje šole v Doberdolu. O teh vprašanjih je tekla beseda na zadnji, ponedeljkovi seji občinskega sveta, ki jo je vodil župan dr. Mario Lavrenčič. Kakor smo že poročali, je začetek izvajanja del pred kratkim s finančnim prispevkom omogočila Kraška gorska skupnost, približno polovico investicijskega stroška bo občina krila z najemom posojila pri zavodu Cassa depositi e prestiti, razliko pa iz drugih sredstev. Pri tem računa na poseg deželne uprave.

Prostore za nižjo srednjo šolo bodo pridobili s preureditvijo poslopja, kjer so zdaj občinska knjižnica, poštni urad in ambulanta. Za vse te službe bodo morali že v kratkem poskrbeti nov sedež v sosednjem poslopiju, kjer je osnovna šola.

Na ponedeljkovi seji so glede tega poverili nalog za izdelavo načrta geometru Mirandi.

V nadaljevanju seje so vzeli v pretres nekatera druga vprašanja pretežno formalnega značaja. Tako je občinski svet odobril prodajo (84 kvadratnih metrov) občinskega zemljišča, pooblastil župana, da predstavi prošnje za deželni prispevek za delovanje občinske knjižnice (nakup knjig) in za poseg v smislu zakona št. 11/83 o urejevanju zaščitnih območij. Občinski svet je tudi odobril razpis natečaja za mesto občinskega obhodnika ter pogodbo o delovanju elektronskega terminala. Glede natečaja za mesto odhodnika velja opozoriti, da je natečaj internega značaja, saj za razpisano mesto lahko konkurirajo le uslužbenci.

Prav tako so na ponedeljkovi seji sprejeli tudi sklep o nakupu vrednostnih papirjev BOT v znesku 110 milijonov lir. Gre za naložbo denarja, ki ga je občinska uprava v teh letih iztržila iz prodaje jusarskih zemljišč. Denar je namenjen gradnji primerne objekta za potrebe skupnosti na območju Jamelj, o čemer je bilo sicer v zadnjem času že veliko razprave, ker so mnenja precej deljena. V Jamljah naj bi uredili nekakšen socialni center s primernimi prostori za društveno de-

javnost. Skupina občanov pa si prizadeva, da bi z denarjem zgradili občinsko telovadnico. Zaenkrat menda še ni nobenih konkretnih odločitev, ker je razpoložljivega denarja očitno premalo.

Med zagovorniki telovadnice so tudi predstavniki manjšine v občinskem svetu, ki pa so prav med zadnjo sejo dokazali zelo nizko stopnjo konstruktivnega doprinosa.

Vse kaže, da so se predstavniki Slovenske skupnosti naenkrat spremenili v goreče in obenem odločne varuhe narave, kakor da bi občinski upravitelji na to vprašanje popolnoma pozabili. Tako se na prihodnji seji obeta dokaj živahna razprava o obsežnih zemeljskih delih na območju Sabeljskega jezera zaradi vkopavanja glavne cevi tržaškega vodovoda. Predstavnike SSK skrbi, kako bo vzpostavljeno prejšnje stanje (ne glede na to, da je bilo območje jezera že iznakaženo zaradi ugoceste in drugih tudi kmetijskih posegov).

Ob koncu seje je župan Lavrenčič seznanil svetovalce še s srečanjem, ki bo 20. t.m. med upravitelji treh slovenskih občin in občine Nova Gorica. Srečanje bo v Doberdolu.

»Vaje v slogu« zabavale občinstvo v Avditoriju

Jutri ob 20.30 v Kulturnem domu nastop MGL iz Ljubljane

S ponedeljkovimi »Vajami v slogu« je goriška občina odplačala svoj celoletni 13. goriškemu srečanju malih odrov. To je bila namreč druga predstava, ki je šla skozi »režijo« goriških upraviteljev, ki so celjske gledališnike »gostili« v Avditoriju. Žal, moramo ugotoviti, da se je italijanski del goriške publike zelo skromno, da ne rečemo drugače, odzval povabilu in v prihodnje bo treba še precej dela, da se tudi ta del zainteresira za GSMO.

Predstava SLG iz Celja (bila je na lanskem repertoarju v sodelovanju s Cankarjevimi domom) je popolnoma zadovoljila kar številno občinstvo, ki je queneaujevimi variacijam sledilo z navdušenjem. Anica Kumrova, Polona Vetrh, Iztok Valič in Jurij Souček so z vrsto domisljic nad vse zabavali in vzbudili salve smeha. Njihova zares odlična igra je bila nagrajena z burnimi aplavzi.

Današnje dogajanje bo spet preneseno v Novo Gorico, zanimivo pa bo zaradi tega, ker se bo ob 17. uri v mali dvorani Kulturnega doma predstavil goriški Piccolo teatro z »Alice v deželi čudežev«. Tudi to je oblika sodelovanja med obema mestoma. Z jutrišnjim nastopom Mestnega gledališča ljubljanskega pa bo sklenjen letošnji krog gostovanj v

Gorici. Ljubljanski gledališniki bodo ob 20.30 v Kulturnem domu uprizorili HI-FI Stefanovskega.

Kantavtorja Tul in Kovačič drevi v Šempetru

Mladinski krožek Gorica in Glasbena mladina iz Nove Gorice prirediti danes zvečer ob 20.30 v kinodvorani »Soča« v Šempetru, koncert mladih kantavtorjev Tula in Kovačiča. Peta bosta najsodobnejše pesmi in tudi take, ki sta jih že posnela na gramofonsko ploščo. Na obilni obisk vabljeni vsa mladina.

Koncertna matineja v Avditoriju

V nedeljo ob 11. uri bo v goriškem Avditoriju prvi letošnji nedeljski koncert, ki ga prireja goriško kulturno društvo Lipizer. Koncertirali bosta flautistka Simonetta Pagani in pianistka Maria Giulia Scuro. Obe poučujeta na konservatoriju Tomadini v Vidmu. Imeli sta že več koncertov. Na sporedu bosta imeli dela Faureta, Roussla, Reineka, Hindemitha in Bartoka.

Koncert bo prvi v tem letu. Zadnji koncert društva Lipizer je bil predzadnji dan leta, ko je japonska pianistka imela zelo velik uspeh.

Razna obvestila

V Sovodnjah priredi v februarju in marcu Kulturno društvo kuharski tečaj. Vpisovanja in pojasnila pri odbornici Zlatki Tomšič. Pohitite.

Ravnateljstvo trgovskega zavoda Ivan Cankar obvešča starše, da bo roditeljski sestanek v petek, 20. januarja, ob 18. uri v šolskem poslopiju v Ulici Randaccio.

Kino

Gorica

VERDI 21.00 »Vesela vdova«. Opreta.

VITTORIA 17.00 — 22.00 »Esibizioni porno II.«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »Vacanze di Natale«.

Tržič

EKCELSIOR 18.00—22.00 »Crazy Rooster - Quei pazzi sulle autostrade«.

COMUNALE 18.00—22.00 »Una volta ho incontrato un miliardario«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Skanerji - moč rušenja«.

SVOBODA 18.00 »Samo za tvoje oči«.

DESKLE 19.30 »Moj očka za določen čas«.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Sant'Antonio, Ul. Romana, telefon 40-497.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel. 84-124.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 8.15 Marija De Carli iz mrliške veže glavnega pokopališča, ob 9. uri Anita Resen Sardo, krsto pripeljejo iz Rima, ob 11. uri Paola Culot Collini iz bolnišnice Janeza od boga, ob 12.30 Cesare Seclli iz splošne bolnišnice.

Prispevki

Ob 2. obletnici smrti bratrance Rudija daruje Devan Brisko 20.000 lir za Kulturno društvo Oton Župančič.

† Sporočamo, da nas je 15. januarja tiho zapustila naša **Carmen Cicigoi vd. Vetrh**

Od nje smo se poslovili na goriškem pokopališču. Ze imo se javno zahvaliti za vso pomoč sestram družbe sv. Vincenca, posebej pa dr. Claudiu Carrieriu in sestri Paoli iz bolnišnice Usmiljenih bratov.

NEČAKI

Gorica, 18. januarja 1984

Predlog občinskega odbora

Tudi v Gorici podpisi za Nobelovo nagrado Pertiniju

Tudi goriški občinski odbor se je pridružil pobudi županov velikih mest, ki so predlagali, da bi predsedniku republike Sandru Pertiniju podelili letošnji Nobelovo nagrado za mir.

To so sklenili na seji občinskega odbora, ki je bila v beli dvorani županstva v ponedeljek zvečer.

Že od današnjega dne bodo lahko meščani dali svoj podpis v podporo Pertinijevi kandidaturi v album, ki bo vsem na voljo v hali županstva.

Naše bralce, ki se še spominjajo Pertinijevega obiska v našem mestu in tudi prijaznih besed do slovenskih pevcev, ki so mu peli tako na Piancavallu kot v Rimu, pozivamo da pridejo na županstvo in dajo svoj podpis v album.

Nadaljuje se protest uslužbencev APT

Ponedeljkovo srečanje med sindikalnimi predstavniki uslužbencev pokrajinskega prevoznega podjetja (APT) in predsednikom pokrajinske uprave in nekaterimi člani odbora ni prineslo razjasnitve v sicer dokaj napetih odnosih med upravo in uslužbenci podjetja. Nadaljuje se torej stavkovno gibanje, ki bo predvidoma trajalo še nekaj dni. V tem času bodo soferji opravljali izključno naloge šoferja, to pomeni, da ne bodo izdajali, niti kontrolirali vozniških kart.

Za danes popoldne je sicer napovedan nov sestanek, ki pa, po predvidevanju, tudi ne bo prinesel razjasnitve. Glavna ovira za dosego sporazuma je v dejstvu, da je konec lanskega leta zapadel mandat upravni komisiji, nova pa še ni bila imenovana. Smo torej v nekakšnem prehodnem obdobju.

Nove člane upravne komisije bodo predvidoma imenovali šele na prihodnji seji pokrajinskega sveta. To vprašanje je bilo sicer že nekajkrat na dnevnem redu, vendar so ga vsakokrat odgodili. Zadnjič z izgovorom, da še ni bil povsem dosežen sporazum med strankami koalicije o porazdelitvi mest in odgovornosti.

Prekinjena dejavnost v telovadnici UGG

Upravni svet društva Unione ginnastica Goriziana je na zadnji seji, v ponedeljek zvečer, sklenil takoj prekiniti vsakršno dejavnost v telovadnici in v dvorani v Ulici Rismondo, oziroma na trgu Battisti. Razlog za tako odločitev je okvara na napravi za centralno ogrevanje.

Upravni svet, kakor izhaja iz krajskega tiskovnega sporočila, bi si prizadeval za čimprejšnjo, tudi začasno rešitev. Poleg različnih dejavnosti, ki jih gojijo pri društvu samem, uporabljajo telovadnico tudi nekatere šole.

Klavirski koncert

V okviru glasbenih srečanj bo v petek, 20. t.m., ob 20.30 v deželni avditoriju nastopil pianist Giorgio Saccetti. Koncert prireja goriška občina v sodelovanju z društvom glasbenikov naše dežele. Na programu skladbe Roberta Schumanna.

● V prometni nesreči, zgodila se je včeraj v Ulici Boccaccio, se je laže ranil 11-letni Stefano Barbieri iz Gorice, Ul. Marconi 13. Pri prečkanju ulice ga je z avtomobilom zbila 54-letna Cesarina Tiberio. Zdravil se bo 8 dni.

Posledice zimskih razmer na cestah na Goriškem

Marsikateri avtomobilist se je te dni, zlasti v jutranjih in večernih urah znašel v težavah zaradi podedice. Za Goriško sicer precej neobičajne zimske razmere na cestah so bile zlasti v ponedeljek zjutraj, ko je plast slane in ledu pokrila domala vse ceste v zgoranjem delu pokrajine. Razmere so se izboljšale sredi dopoldneva, ko je poledica v glavnem izginila in so se tudi ceste osušile. Drugače je bilo na osončnih mestih, kjer se je slana zadržala skozi cel dan in prav to je presenetilo marsikatero ne dovolj pazljivega avtomobilista. Zabeležil so celo vrsto, v glavnem lažjih prometnih nesreč. Posebno nevarna je v zimskem času pokrajinska cesta med Sovodnjami in Zagrajem, ki je skoraj v celoti speljana po osonjem. In prav tu je bilo v zadnjih dneh največ nesreč. V Dolu, na državni cesti, so s posipanjem soli in s posebnimi stroji precej izboljšali pogoje na cestišču, tudi ob poledici,

nevarnosti pa še niso povsem odstranili.

Kakšne so posledice poledenelega cestišča dovolj zgovorno prikazuje slika, ki smo jo posneli v ponedeljek popoldne pri Petovljah. Voznik vise, 25-letni Marco Locci iz Tržiča, je kljub nesreči imel obilo sreče, saj je iz razbitega avtomobila prilezel le z nekaj praskami in obilico strahu.

Drevi predavanje o boleznih ledvic

Nadaljuje se tečaj zdravstvene vzgoje, ki ga prireja goriška pokrajinska uprava. Medtem ko je prejšnjo sredo prof. R. Cazzolla predaval o povečanem krvnem pritisku in o posledicah te bolezni, bo danes dr. S. Barduani predaval o obolenjih ledvic. Predavanje bo ob 18. uri v pokrajinski sejni dvorani.

V Krminu razstava dokumentov o razmerah med prvo vojno

V Palači Locatelli v Krminu so v soboto odprli razstavo slik in dokumentov o Krminu med prvo svetovno vojno. Pobudnika sta krminska občinska uprava in poveljstvo 82. pešadijskega bataljona, ki je sedaj nastanjen v Krminu.

Na razstavi, ki bo odprta do konca tedna, je nad 200 fotografij ter več kot sto dokumentov v originalu ali v pretisku. Dokumenti ter fotografije so vzeti iz dveh dunajskih ter dveh rimskih arhivov, iz občinskega arhiva v Krminu, iz nekaterih tukajšnjih arhivov ter tudi iz nekaterih zasebnih, še največ iz arhiva krminskega odbornika za kulturo Panzere, ki je razstavo tudi uredil.

Na slikah vidimo tako avstrijsko kot italijansko vojsko od dni pred izbruhom vojne kot med njo in hitro po njej. V okolici Krmina, ki je bil že »daleč« od fronte na Soči, so

bile številne bolnišnice, več vojaških pokopališč, sem je prihajalo po železnici blago namenjeno na fronto. Na razstavi so tudi razni osebni dokumenti. Zanimivi so nekateri javni razglesi avstrijske oblasti po kobarškem prodoru, ki so bili v Krminu razobešen v treh jezikih: nemščini, italijansčini in slovenščini.

V Krminu so napravili že precej zanimivih dokumentarnih razstav, ki vzbujajo zelo veliko zanimanje prebivalstva. Še zlasti v nedeljo si je razstavo v Palači Locatelli ogledalo zelo veliko ljudi.

Opozorjamo že sedaj na razstavo o Krminu in Brdih, ki jo nameravajo prirediti tako na Dobrovem kot v Krminu sredi letošnjega leta, v sodelovanju med krminsko občinsko upravo in krajevno skupnostjo na Dobrovem. Na razstavi nameravajo pokazati fotografije, razglednice in tudi dokumentacijo z obeh strani.

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1984

CELOLETNA 75.500 lir
POLLETNA 54.500 lir
MESEČNA 10.000 lir

Celoletna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 75.000 lir + 500 lir kolkla velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. marca. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 120.000 lir + 500 lir kolkla. Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 — Tel. 794672
Urniki od 9. do 12. ure
Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 — Tel. 83382
Urniki od 9. do 12. ure
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: Tekočil račun ZTT 11/5374
Tržaška kreditna banka: Tekočil račun št. 1192
Hranilnica in posojilnica na Opčinah: Tekočil račun št. 1718
Kmečka banka - Gorica: Tekočil račun št. 8333

Razprodaje, razprodaje, razprodaje

Popusti v trgovinah resnični ali samo vaba za naivne kupce?

Tudi v goriških izložbah vidimo v teh dneh letake, ki nas vabijo na cenejši nakup vsakovrstnega blaga, predvsem oblačilnega in obutvenega. V teh izložbah vidimo skoro povsod napisano, da prodajajo to blago z 20, 30, 40 ali celo 50-odstotnim popustom. Če bi morali verjeti popustom s tako označbo bi se morali vprašati kako lahko do tega sploh pride.

Tu pa tam vidimo v izložbi blago, še vedno prikrojeno sicer hitro spreminjajoči se modi, in ko si ogledujemo cene hitro opazimo, da so ti popusti majhni, saj se ceniki ne distancirajo veliko od tistih, ki smo jih v isti izložbi videli komaj pred nekaj tedni, pred božičnimi in novoletnimi prazniki, ko so ljudje kupovali blago velikokrat z denarjem trinajste plače. Obleke, čevlji, torbice, ki nosijo ime znanega oblikovalca težko najdemo ceno, ki je veliko nižja od tržne, pa čeprav je ta za povprečnega kupca skoro nedosegljiva. Kdor kupuje čevlje po 150.000 lir par se ne bo oziral po razprodajah. Isto bo veljalo za moškega, ki bo za obleko dal od 400.000 lir navzgor. Take obleke, ki jih tovarne izdelajo v majhnih serijah, najbrž niti ne bomo dobili v razprodaji, razen če ne gre za manj uporabne številke.

Marsikateri trgovec pa da v tem času v izložbo ne le blaga, ki mu je ostalo od lanskih jesenskih zalog, marveč blago kupljeno pred leti, ki mu je ležalo neprodano v skladišču, zavzemalo dragocen prostor in mu bilo v vseh ozirih v napoto. Tako lahko vidimo v teh dneh v izložbah moške obleke z reversi čez celimi prsmi, kravate z nemogočimi kričnimi cvetlicami, srjace z za današnje pojme čudnimi ovratniki itd., čevlje s številkami 36 ali 45. Nekoč liko bolj sodobne so izložbe v katerih so ženska oblačila, saj je znano, da so ženska moda zelo muhasta in v današnjem času tudi stvar okusa vsake ženske. Sicer pa so trgovci bolj previdni v nakupu ženskih oblačil, kajti dobro poznajo žensko muhavost in željo po spremembi v modi.

V Gorici pa imajo trgovci še dodatne skrbi. Lani kupcev iz Jugoslavije skoro ni bilo, oziroma so kupili veliko manj kot v prejšnjih letih. Zaradi tega je marsikateremu trgovcu ostalo v skladišču blago, ki je bilo naročeno še pred uvedbo depozita v oktobru 1982. Mnogi so se tako znašli z velikimi zalogami. Nekateri trgovci, ki niso imeli solidne osnove, so zaprli trgovine. Nekateri so tudi bankrotirali. Drugi, solidnejši, pa so ostali in vzdržali kljub temu da so ostali in še imajo polna skladišča. Nekaterim je uspelo to neprodano blago dati kolegom v kaki drugi pokrajini. Marsikateri trgovec nam je povedal, da je moral spremeniti kolekcijo blaga. Prej je prodajal tako ljubljancanom kot Primorcem, tako ljudem iz Nove Gorice kot Tolmincem ali Cerkljanom. Okusi enim in drugih po oblačilih in čevljih pa so bili različni. Moda diktira bolj ljudem, ki žive v mestih, manj pa tistim na podeželju, ki so bolj prak-

tični. Ljudje ob meji so tudi bolj podvrženi okusu italijanske mode od ljudi, ki žive v notranjosti Slovenije. Spet je okus italijanskega drugačen od tistega jugoslovskega kupca. Vse to je treba upoštevati, so nam rekli trgovci.

Zato so morali tudi počasi razprodajati zaloge, istočasno pa držati v evidenci nove prijeme in okuse spremenjenega sestava kupcev. Sedaj ko se je meja ponovno odprla, a le za prebivalce obmejnega pasu, bodo morali ponovno držati v evidenci želje, potrebe in okus prebivalcev obmejnih krajev. Vendar pa tudi tu

s previdnostjo, kajti cene v Italiji so precej poskočile, menjava dinarja z liro ni več tista kot pred dvema letoma, zato je tudi povpraševanje blaga postalo čisto drugače od tistega pred dvema letoma.

S temi problemi kot tudi s tistimi razprodaje pa se ne ukvarjajo jest vinarji, ki imajo v glavnem tukajšnjo klientelo in ki ne dajejo popustov: razen za panettoni, ki jih sedaj, potem ko so prazniki mimo, prodajajo po polovični ceni, dva za enega. Z naše strani pa bi rekli: ali niso potice in gubance naših pekov boljše od milanskih panettonov?

Po opozorilih in zahtevah prebivalstva

Salonit v Anhovem napoveduje ukrepe za zmanjšanje onesnaženosti okolja

Kaže, da bo letos dosežen napredek pri zmanjševanju onesnaženosti zraka in okolja na območju tovarne cementa in salonita v Anhovem. To zaradi pobud in prizadevanj prebivalcev, pa tudi zaradi tehnoloških novosti in vlaganj, ki jih bo izvedla Industrija Salonit.

Predstavnica terenskega odbora SZ DL Anhovo - Deskle Lidija Rakotina je sedanje stanje glede onesnaženosti obrazložila v pogovoru za radijske postaje Ljubljana, Koper in Nova Gorica. Dejala je tudi, »da na vas Anhovo azbest kar sneži. Iz tovarniških dimnikov in dvorišč prinaša veter zdravju škodljive snovi: fino zmlat kremen, klinker in žlindro. Z odprtih odlagališč pa raznaša veter azbest, premogov prah in vrsto drugih surovin. Najbolj kritično onesnaževanje okolja pa nastaja s prevozom in odlaganjem suhega azbestcementnega prahu in odpadkov v gramozno jamo v Desklah, pod katero je bila nekoč zajeta pitna voda. Vpliv onesnaževanja s tega v reko Sočo in se čuti več kilometrov daleč.«

Na omenjene navedbe in kritike je odgovoril dipl. ing. Jože Uršič, vodja službe za zdravstveno varstvo, tehnično varstvo in za varstvo okolja v industriji Salonit. Dejal je, »da so pri reševanju te problematike ubrali dve poti. Kjer je proizvodna tehnologija že tako zastarela, da je ni smotno popravljati in izboljševati, jo bodo zamenjali. Tako pripravljajo zamenjavo treh starih strojev za izdelavo azbestcementnih cevi z novo moderno linijo, ki bo opremljena tudi v pogledu varstva okolja tako, da bo ustrezala najstrožjim predpisom. Kjer pa so naprave take, da še omogočajo rentabilno in kvalitetno proizvodnjo tudi v bodoče, so se jih odločili posodobiti tako, da bodo tudi te ustrezale obstoječim normativom za varstvo okolja. V ta namen so naročili dva filtra za odpravanje silosov cementa v proizvodnji azbestcimenta. Za pripravo azbestne zmesi dokončujemo v naših delavnicah filter, ki bo v kratkem vgrajen. Takoj po zaključku del na prvem filtru bodo začeli izdelovati drugega, ki bo namenjen odpravljanju transportnih poti

in presipnih mest za azbest. Od prihodnjega februarja dalje bodo prašne azbestcemente odpadke prevažali na odlagališče tako, da bodo pakirani v vrečkah iz plastike in jih bodo tako pakirane tudi zasipali. Po večletnih prizadevanjih so uspeli pripraviti potrebno tehnično dokumentacijo in zbrati finančna sredstva, da lahko začnejo graditi čistilno napravo za čiščenje tehnoloških odpadnih voda iz proizvodnje azbestcimenta. Tako bodo lahko del prečiščene vode vračali v proizvodnjo, višek pa bo odtekal v Sočo s kvaliteto, ki jo dovoljujejo vodnogospodarske smernice. Naročen je tudi filter za odpravanje hladilnika klinkerja stare peči, ki je trenutno naš največji izvor prahu.«

Po tako konkretnih in pomembnih zagotovilih predstavnika Industrije Salonit v Anhovem, prebivalci tamkajšnje območja pričakujejo, da se bo onesnaženost zraka in okolja dejansko kmalu bistveno zmanjšala. S tem pa bodo odpravljene ali vsaj omiljene tudi spori s tovarno, ki vendarle daje zaposlitev in kruh večini ljudi na območju Kanala, Anhovega in Deskel.

premišljeval. »Vsi po vrsti so navadni sužnji tradicije in prestiža, bolešno so natančni videz stvari. Zanj zlahka žrtvujejo bistvo, ki ga često ne marajo videti...«

Pripeljal se je pred razkošno vilo. Služabniki so ga sprejeli že spodaj pri vratih, kot bi prišel h kakšnemu rimskemu grofu... Salon je bil poln blestečega starinskega pohištva, na stenah pa so visele slike prednikov, ki so zrlj vanj s preiskujočimi pogledi. To mu je bilo všeč, ker je bil tudi on potomec aristokratske, žal propadle družine, in je dal mnogo na tradicijo.

Lora ga je peljala k očetu, gospodu srednjih let, in k materi, prikupni, negovani gospe, in ga predstavila:

»Moj novi prijatelj gospod Losanna.«

»Po vašem videzu bi stavil, da ste diplomat ali zdravnik,« je dejal oče.

»Ne eno ne drugo, častiti gospod! Po študiju sem pravnik, trenutno pa sem zaposlen pri policiji.«

»Imenitno!« se je zasmejal uglajeni oče. »Prav nič niste podobni policaju! Običajno prepoznam policaje že po obrazu in še bolj po obnašanju...«

»Slab policaj, ki ga takoj prepoznajo! Glede mene so se vsi motili...«

»No, toliko bolje za vas, z vidika vaše službe in morda tudi osebno!«

Gospa jih je povabila k mizi. Losanna je sedel k Lori, ki je bila tako med očetom in njim, in si mislil: »Jaz pa ti berem z obraza, jazbec aristokratski, da ne maraš policajev, da jih podcenjuješ, se jih bojiš, in tudi zdi se mi, zakaj... Zato, ker tičiš tudi v dreku, ne le v denarju...«

Lani nas je zapustil še en borec

V spomin Jakobu Dolencu tigrovcu iz Čermelic

Lani umrl Jakob Dolenc, rojen v Čermelicah 29.1.1902, spada med borbene protifašiste najbolj aktivne celice revolucionarne organizacije TIGR na Pivki. Njegova vas Čermelice, ki so jo fašisti popolnoma uničili s požigi, bo kot tudi družina Dolencev ostala v trajnem spominu na minule dogodke narodnoosvobodilne borbe. Dolenceva v Čermelicah in žejška celica, katerih člani so zelo drago plačali svojo trinajstletno ilegalno protifašistično dejavnost, sta ohranili primaren sloves po izredni požrtvovalnosti in zaslugi. Bili so preprosti in revni kmečki sinovi, toda odločni in trdni v svoji narodni zavesti in prepričanju, da se borijo proti velikim krivicam in za pravično stvar. Zato tudi zaslužijo za svoja borbena dejanja in duhovno zrelost priznanje naziva narodnega heroja.

V družini Dolencev so bili brata Jakob in Jože ter sestra Ivanka enotni v borbi proti fašizmu najprej kot člani revolucionarne organizacije TIGR nato pa udeleženci narodnoosvobodilne borbe. Jakoba so za 13-letno podtalno protifašistično dejavnost po krutem mučenju v tržaških zaporih fašisti obsodili na 30 let ječe v Trstu 14.12.1941. Brat Jože, ki je z gverilci drzno napadal ovaduhe in fašiste po pivških vaseh pred svojim begom in po ilegalnem ubegu v bivšo Jugoslavijo, odkoder je z oboroženimi primorskimi ubežniki prinašal antifašistični tisk in orožje na Primorsko svojim soborcem za boj proti fašizmu, se je v prvih dneh TIGR pridružil OF in borbem NOB. Padel je v slavni bitki na Nanosu aprila 1942. Ivanka, vneta sodelavka v TIGR, je prav tako kot brat Jože postala v pr-

vih dneh NOG aktivistka Osvobodilne fronte. Fašisti so jo zasledovali in prešli v Dolenji vasi. Za njo je izginila sleherna sled. Znano je samo to, da je njeno mlado življenje po grozotnem mučenju končalo v zločinskem nacističnem krematoriju v tržaški Rižarni.

Jakob je v nešteti podvigih z znano trojko v žejah J. Vadnalom, ustreljen in Opčinah 15.12.1941, ter s Francem Slugo in Jakobom Samcem, oba sta bila na istem procesu obsodena na 30 let ječe, sodeloval z oboroženimi gverilci, ki so po prehodu državne meje terorizirali ovaduhe in druge fašiste ter zalagali področje z antifašističnim tiskom. Neugnano je raznašal ilegalno literaturo po vaseh obsežnega področja med Postojno, Razdrtim in Ilirsko Bistrico. Njegovi soborci pri tem podtalnem delovanju so bili poleg omenjenih in oboroženih trojk tudi najbolj vidni slovenski antifašisti omenjenega področja Janez Penko iz Koč, Jakob Sajevec in Ludvik Ogrizek iz Hruševja, Frane Žetko iz Volč, Frane Kruh iz Šembi, Frane Zajred iz Stare Sušice in drugi. Viktorja Bobka je že proti koncu leta 1929 ponoči vodil iz Trnovoga v Čermelice in sta med nevihto vso noč vedrila v kopi senz n: polju. Zaradi teme in naliva nista uspela najti tovaršev. Ko se je naredil dan, sta se sestala med Čermelicami in Kočami z Zelenom, Černačem in drugimi. Jakobovo protifašistično dejavnost, ki je tu le v kratkih obrisih prikazana, trajno ovrednotimo, da ga z bratom Jožetom in sestro Ivanko ohranimo v spominu.

TONE RUTAR

Nagrada risit d'aur

V furlanskem kraju Percoto bodo v soboto podelili letošnjo literarno nagrado »risit d'aur«, ki jo razpisuje znana žganjarna Ninono. Režiji predseduje pisatelj Mario Soldati. V posev pridejo literarna dela in razprave s kmečko tematiko.

Seja ZSKP

Na zadnji seji odbora ZSKP so govorili o predstavitvah literarnih del in sicer o že opravljenih predstavitvah Beličičeve knjige ter mohorjeve zbirke, kot tudi o bodočih predstavitvah najnovejših del Marijana Breclja in Alojza Rebule. Med poročanjem o dosedaj opravljenem delu so govorili tudi o štandreški dramski skupini, ki je postavila na oder Štokovo »Moč uniforme«.

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

41.

V misli se mu je vpletala Lora, ki ga je povabila domov na večerjo. Tudi zapisnikarica je bila že naveličana in je nekam odsotno tapljala z drobnimi prsti po stroju. Hvaležno se je ozrla h komisarju, ki je naravnoval sklepni stavek in ukazal, naj odvedejo jetnika v samico.

Losanna je odprl okno. Topel, svež zrak je buhnil v pisarno. V jekleno modri vodni gladini se je utapljalo sonce. Veter je prinašal duha po soli in pristanjskih izparinah. Vstopil je poročnik Zanni, ki je prišel po strojepisko.

»Smo vam ga dovolj zmeščali, gospod komisar? Ali ga bo treba vzeti še v precep?«

»Zdi se mi, da je dovolj mehak. Toda še nas bodo izmučili ti škorpionji, preden bomo prišli do dna in odkrili, od kod dobivajo razstrelivo. Ta mladenič ni neumen. Logično nam je zakompliciral položaj. Povsod da so, je rekel, povsod so trojke in srenje. Možno je, da pretirava, toda če so, jim bomo že pokazali, kaj se pravi z nami šahirati!«

Poročnik je odpeljal strojepisko na večerjo, Losanna pa se je moral odpraviti na obisk. Poznal je visoko buržoazijo in rimske aristokrate. Spotoma je

V moškem slalomu za svetovni pokal

Ponovno Stenmark, Bojan Križaj četrti

PARPAN — Včerajšnji moški slalom v Parpanu, na katerem je Stenmark dosegel svojo 76. zmago v svetovnem pokalu, tako da njegov rekord postaja vse bolj nedosegljiv, je potekal v znamenju številnih odstopov. V prvi vrsti to velja za Avstrijca Roberta Zoellerja in Američana Steva Mahra. Zoeller je bil v prvem teku nepričakovano boljši od Steva in Stenmarkom. V drugem teku pa sta oba ostala praznih rok. Podobna usoda je doletela Zurbriggena, ki je tako zgubil priložnost, da zmaga v kombinaciji, kjer se je uveljavil Wenzel in ga tako obenem prehitel na skupni lestvici svetovnega pokala, ter Phila Mahra. Po predvčeršnjem skandalu v zvezi z zamenjavo startnih števil sta brata Mahre očitno z dobrim rezultatom hotela utišati polemike, kar pa jima ni uspelo. Kot smo dejali, je Steve izpadel v drugi vožnji, Phil pa že v prvi.

Med Jugoslavi se je najbolje odrezal Bojan Križaj, ki je zasedel odlično četrto mesto, kar je njegova 83. uvrstitev za točke svetovnega pokala. V prvi petnajsterici pa žal tokrat ni drugih Jugoslovancev.

Izmed Italijanov sta do točk tokrat prišla le Grigis in Giorgi, medtem ko je bil De Chiesa med tistimi, ki niso prišli do cilja.

Svetovni pokal se bo sedaj nadaljeval v soboto v Kitzbuehlu v Avstriji, kjer bo na vrsti smuk.

Medtem je vodstvo jugoslovanske reprezentance v glavnem določilo, kdo bo nastopil v Sarajevu: v slalomu se bodo pomerili Križaj, Kuralt in Cerkovnik, za četrto mesto pa kandidira Franko; v veleslalomu so izbrali Franka, Strela in Križaja, 4. bi moral biti Benedik, če ga ne bo izpodrinil Čizman; v smuku je blizu olimpijske norme edinole Pletershek, vendar njegova pot v Sarajevu ni gotova. Med dekletji bodo v reprezentanci Tometova, Zavadlavova, Svetova in Leskovškova, rezerva pa naj bi bila Veronika Šarec. Dekleta v smuku ne bodo nastopila.

LESTVICA

1. Stenmark (Šve.) 1'47"36; 2. Girardelli (Luks.) 1'47"63; 3. Gruber (Av.) 1'48"58; 4. Križaj (Jug.) 1'48"89; 5. Halvarsson (Šve.) 1'54"83; 6. Popangelov (Bol.) 1'50"08; 7. Andrejev (SZ) 1'50"22; 8. Grigis (It.) 1'50"27; 9. Beck (ZRN) 1'50"31; 10. Giorgi (It.) 1'50"33; 11. Wenzel (Liecht.) 1'50"46.

LESTVICA KOMBINACIJE

1. Wenzel (Liecht.) 38,77; 2. Steiner (Av.) 59,66; 3. Luescher (Švi.) 107,39; 3. Olar (ČSSR) 118,73; 5. Meli (Švi.) 124,02; 6. Soltys (ČSSR) 162,05.

LESTVICA SLALOMA ZA SP

1. Stenmark (Šve.) 75; 2. Gruber (Av.) 57; 3. Wenzel (Liecht.) 52; 4. Križaj (Jug.) 51; 5. Girardelli (Luks.) in Popangelov (Bol.) 45.

SKUPNA LESTVICA ZA SP

1. Wenzel (Liecht.) 130; 2. Zurbriggen (Švi.) 122; 3. Stenmark (Šve.) 109; 4. Heinzer (Švi.) 98; 5. Raeber (Švi.) 84; 6. Gruber (Av.) 78; 7. Križaj (Jug.) in Steiner (Av.) 71; 9. Girardelli (Luks.) 66; 10. Julen (Švi.)

62; 11. Franko (Jug.) 61; 12. Resch (Av.) 60.

OLIMPIJSKE IGRE

Jugoslavija v vseh panogah

BEOGRAD — Na tiskovni konferenci v Beogradu so sporočili, da bo na bližnjih zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu Jugoslavija prvič nastopila prav v vseh panogah. Poleg tega so potrdili, da bodo okrepili železniške relacije Ljubljana - Zagreb - Sarajevo in Beograd - Sarajevo. Letala pa, ki zaradi neugodnih vremenskih razmer ne bi mogla pristajati na sarajevskem letališču (katerega so sicer razširili in modernizirali), bodo preusmerjali v Dubrovnik.

● **IZVRŠNI ODBOR ITALJANSKEGA OLIMPIJSKEGA ODBORA** je včeraj sklenil, da bo v Sarajevu poslal 75 atletov, od katerih bo petnajst žensk.

John McEnroe najboljši v letu 1983

LONDON — John McEnroe je bil proglašen za najboljšega igralca v letu 1983. Po njegovi zmagi v »masters« se je sestala komisija treh bivših svetovnih asov (Američan Budge, Britanec Perry in Avstralec Hoad), ki je imela nalogo, da razsodi, kdo je igralec leta. McEnroe (to je njegov drugi naslov) je bil v očeh žirije za las boljši od Šveda Wilanderja, ki je bil letos finalist pariškega turnirja, zmagovalce avstralskega in prvi na lestvici »Grand prix«. Lani so visoko priznanje dodelili Američanu Connorsu. Sklep žirije ni bil soglasen.

Francesco Moser v polni formi

CIUDAD MEXICO — Italijanski kolesar Francesco Moser, ki bo prihodnji teden skušal izboljšati Merckxov svetovni rekord v enourni vožnji, je v polni formi. Tako zagotavljajo zdravniki, ki dan za dnevom sledijo njegovemu zdravstvenemu stanju. Zadnji teden pred poskusom bo beneški kolesar izkoristil za preverjanje vseh tehničnih podrobnosti. Potrdili so tudi, da bo Moser jutri skušal izboljšati rekord na 20 kilometrov, ki ravno tako pripada Belgijcu Merckxu.

Pred začetkom 14. ZOI v Sarajevu

Tudi filatelisti bodo prišli na svoj račun

Olimpijska mrzlica, ki prevzame ljubitelje športa, je pred vsakimi OI značilna tudi za druge interesne skupine. Svojo olimpiado imajo v takih priložnostih tudi filatelisti, za katere se poštne uprave potrudijo, da bi jim ne zmanjkalo skrbi in iskanja.

Jugoslovanska pošta izdaja lepe znamke in je prištevana k filatelistično resnim državam. Na znamkah so bile zabeležene verjetno vse velike športne prireditve, ki so bile v Jugoslaviji. Tri znamke za »Dan fizikulturika« od 15. junija 1947 so prva športna serija nove Jugoslavije. Posebno cenjena je serija šahovske olimpijade iz leta 1950 v Dubrovniku.

Olimpijske igre so prišle na znamke z letom 1952, zabeležene pa so bile samo poletne iz Helsinkov. Za olimpijski leti 1956 in 1960 sta bili izdani

enotni seriji z zimsko in poletno tematiko. Leta 1964 so na zimске igre pozabili, od l. 1968 naprej pa imajo tako zimске kot poletne OI svoje samostojne serije.

Ker so znamke važna turistična reklama, so se za Sarajevo primerno pripravili. V novembru 1982 so izdali prvo predolimpijsko serijo, ki nima izrazito športne tematike. Štiri znamke prikazujejo star most čez Miljacko, minaret džamije, kupolo evangeličanske cerkve in motiv iz starega mesta. Vse nosijo tudi olimpijski znak. Lani so izdali najprej serijo znamk z motivi iz Sarajeva ter znamko, ki sicer nosi olimpijski znak, spada pa v okvir prodaje za pomoč jugoslovanskemu olimpijskemu odboru. Zadnja na vrsti je bila serija, ki prikazuje razna olimpijska prizorišča. Pet znamk propagira športni center Zetra, progo za bob in sankanje, skakalnico, hitrostno drsalnišče in Bjelacnico. Izdan je bil tudi blok z olimpijskim znakom.

Razni tržaški filatelisti so povedali, da gredo olimpijske znamke, kot ob vsaki takšni priložnosti, dobro v prodajo. Zbiralci znamk olimpijske tematike pa se morajo stalno boriti s skušnjavo, ali naj zbirajo serije tistih držav, ki jih imajo za neresne in izdajajo znamke zgolj za izvoz, v velikih količinah, izdelane z neobičajnimi tehnikami in z izredno slikovitostjo. (K.B.)

● **ANTONELLO RIVA**. Ker je med tekmo z Granarolom s pestjo udaril centra Villalto, je košarkarska zveza za dve koli diskvalificirala beka Jollyco-ombanija in državne reprezentance Antonella Rivo. Za eno kolo pa je bil izključen center Simmenthala Ario Costa. Enaka kazen je doletela tudi temperamentnega trenerja Cantine Riunite Lombardija, »češ da je s tribune vodil tekmo, čeprav je bil diskvalificiran«.

● **PRED KONCEM TEDNA** bo FIFA sklenila, ali ugoditi prošnji finskega nogometnega kluba Valkea Kosken, ki je prosil, da bi »domačo« poka- no tekmo z Juventusom odigral v Monte Carlu.

● **TUDI TRINTIGNANT**, francoski filmski igralec, se bo letos udeležil mednarodnega avtomobilskega rallyja v Monte Carlu.

V sinočnjih srečanjih košarkarskega pokala pokalnih prvakov

Simac odpravil Cibono, Scavolini pa Rdečo zvezdo (ČSSR)

Simac — Cibona 82:69 (46:29)
SIMAC: Boselli 14, Lamperti 2, D'Antoni 12, Premier 20, Meneghin 12, Gallinari 2, De Piccoli, Bariviera 20.

CIBONA: Nakić 4, Petrović 9, Bečić 2, Čutura 20, Pavličević 4, Arapović 10, Ušić 14, Gospodnetić 6.
PM: Simac 4:5; Cibona 11:16.
SODNIKA: Kotleba (ČSSR) in Avališvili (SZ).

MILAN — Po spodrsrljaju proti Angležem ni bil položaj Simaca preveč rožnat, z včerajšnjim gladkim uspehom proti Ciboni pa je odločno popravil svoje mesto na lestvici. Odločilna sta bila veterana Bariviera (20 točk, 9:14) in Meneghin (12 točk, 24 odbitih žog), kar pomeni, da je imela Cibona težko delo pod košem.

Zagrebcani so sicer dobro začeli in vodili vse do 5. minute (12:10), tudi zato, ker Simacu met z razdalje ni šel (3:11). Zatem pa sta se razgrala Bariviera in Meneghin, odprlo se je tudi ostalim, tako da so si odločilno prednost pridobili že v prvem polčasu. V nadaljevanju se je razlika povečala tudi na 25 točk, tako da je ob koncu Peterson lahko dal ne-

kaj oddiha najboljšim. Pri Zagrebčanih je zadovoljil edinole Čutura; pešala pa je zlasti obramba.

Scavolini — Rdeča zvezda 98:75 (51:35)

SCAVOLINI: Duerod 12, Gracis 14, Magnifico 20, Ponzoni 12, Silvestrin 4, Pondexter 11, Zamporini 27, Silvester 8.
RDEČA ZVEZDA RUDA PARDUBICE: Burgr 4, Kropilak 32, Zaneček 15, Zanturek 12, Rous 1, Kristinik 2, Volkner 6, Kulik 3.

PO: Scavolini 18:23; Rdeča zvezda 25:40; PON: Magnifico (34); SODNIKA: Čizifra (Bolg.) in Jovancic (Jug.)

PESARO — V prvem povratnem srečanju četrtfinala pokala pokalnih prvakov se je Scavolini odločil čehoslovakom za tesen poraz (dva koša razlike po enem podajškju) iz prve tekme. Vsekakor je že po nekaj minutah prišlo na dan, da so gostje le skromna ekipa, v kateri se je enakovredno boril le Kropilak, ki je bil obenem tudi najuspešnejši strelec večera (32 točk).

Ko je Scavolini prevzel pobudo, je bilo tekme praktično konec. Lepo

prednost si je pridobil že v prvem polčasu in jo šest minut pred koncem povisal na 26 točk.

KORAČEV POKAL

Crvena zvezda brez težav

Crvena zvezda — SC Moderne 93:84 (46:37)

CRVENA ZVEZDA: Milosavljević 10, Nikolić 10, Janković 2, Karadžić 16, Bogosavljević 16, Radević 6, Petrović 6, Žižić 2, Kovačević 12, Avdića 23.

BEOGRAD — Crvena zvezda je bila skozi vsa tekma v vodstvu. V drugem polčasu je sicer nekoliko popustila, tako da so gostje, pri katerih so bili najuspešnejši Ostrowski (25 točk), Wymbs (20) in Scheffler (11), dve minuti pred krajem zaostanek znižali le na štiri točke razlike. Tedaj pa so Beograjčani z učinkovitim finišem brez težav znova povečali razliko in zmagali. Pri Crveni zvezdi so dobro igrali zlasti Avdića, Bogosavljević, Kovačević in Žižić.

V OBČINSKI PALAČI

Priznanja tudi našim športnikom

V sejni dvorani tržaške občinske palače bo drevi ob 18. uri slovesnost, na kateri bodo podelili priznanja nekaterim tržaškim športnikom in društvom, ki so v letu 1983 dosegli v mednarodni ali državni konkurenci pomembnejše uspehe.

Župan Richetti bo nagradil tudi tri naše športnike: Gorazda Pučnika, ki je osvojil državni mladinski naslov v deseterboju, Sama Kokorovca, ki je na državnem kotalkarskem prvenstvu za juniorje zasedel prvo mesto in Pavla Križmančiča, ki je v streljanju z malokalibrsko puško osvojil naslov državnega prvaka.

● **VODSTVO UDINESEJA** je pri raznih zavarovalnicah, med katerimi je tudi Lloyd Adriatico, zavarovalo Zica za vsoto, ki naj bi ne imela manj kot devet ničel. Kot znano, je zakon iz leta 1981 naložil društvom, da zavarujejo svoje igralce proti raznim nezgodam, kot morajo tudi zavarovati igrišča in avtobuse za prevoz igralcev.

Odbojgarsko prvenstvo deklic

Neroden spodrsrljaj Sovodenjk

Libertas Gorica - Sovodnje 3:2 (15:8, 11:15, 15:12, 11:15, 15:12)

SOVODNJE: Visintin, Lovisutti, I. Cotic, C. Cotic, Petejan, Devetak, Gergolet, Batistič, Juren.

V ponedeljek zvečer je šesterka sovodenskih deklic nerodno izgubila proti goriskemu Libertasu. Sovodnjke so sicer dobro igrale in malo je manjkalo, da bi prijetno presenetile. Petejanove varovanke so namreč odpovedale le v ključnih trenutkih, kar pa jih je drago stalo. Ne glede na to pa moramo podčrtati, da so naša dekleta pokazala lep napredek. (Komel)

DEČKI

Italcantieri — Val 3:1 (15:5, 15:6, 11:15, 15:13)

VAL: Mučič, Krpan, Zavadlal, A. in D. Paulin, Boškin in Bensa. Tudi v tem kolu sreča ni bila na-

klonjena šesterki »plavo-rdečih«. Poleg sreče pa je Valu manjkalo nekaj tehnične priprave. O nasprotniku lahko povemo le to (vendar je dovolj zgovorno), da so na vrhu lestvice, in da je doslej premagal vse nasprotnike. (Zeb)

● **ODLOČITEV KANADSKEGA olimpijskega odbora**, da v Sarajevo pošlje le enajst atletov (dva slalomista in devet smučarjev) je zbudila oster protest kanadske smučarske zveze. Mednarodni olimpijski odbor namreč dopušta, da se iger udeleži štirinajst tekmovalcev.

● **GLASNIK NIZOZEMSKEGA OLIMPIJSKEGA ODBORA** je izjavil, da bo sta Amsterdam ali Rotterdam kandidirala za organizacijo olimpijskih iger za leto 1992.

● **SODNIK DVOBOJA** med Italijo in Anglijo za prvo kolo Davisovega pokala bo Francoz Flodrops.

Jadranovci drevi v Repnu

Jadran bo drevi v Repnu (ob 20.30) odigral prijateljsko tekmo proti Canelli iz San Donaja, ki sedaj nastopa v B ligi. Srečanje bo za Žagarjevo moštvo še kako koristno pred sobotnim gostovanjem v Bologni

Pred 2. delom ženske odbojbarske B lige V zadnjih desetih letih nihče preko petega mesta

Združena ekipa Meblo, naš edini drugoligaš, je v soboto odigrala zadnjo tekmo v svoji kvalifikacijski skupini. Z osvojitvijo tretjega mesta so si naše igralke zagotovile mesto v skupini za napredovanje, hkrati pa so si kar zadeva letošnjo sezono že priborile najmanj končno šesto mesto kar je navsezadnje že spodbuden uspeh.

Najbrž je še prerano govoriti o tem, kakšne so možnosti naše šesterke v drugem delu prvenstva, predvsem zato, ker še ne poznamo moči vseh nasprotnikov (za primerjavo lahko le navedemo, da je v tekmovalstvu za italijanski pokal Molgiano Veneto izločil Viaggi Leonardija, tretjevršeno ekipo 1. podskupine). Prav gotovo velja, da v zametju že dolgo nismo imeli ekipe s tako močnimi posameznicami, vendar so se v zadnjih letih zelo spremenile razmere, v katerih te igralke nastopajo.

V pregledu končnih uvrstitev naših ženskih ekip v B ligi od začetka do lanske sezone pridejo te spremene

njene razmere še najbolj do izraza, saj je odbojbarska zveza iz leta v leto spreminjala tekmovalni sistem in število nastopajočih ekip za vsako posamezno skupino. Letošnje dosegke Mebla je treba torej primerjati le z uvrstitvami, ki so jih naše ekipe v prejšnjih letih dosegale v konkurenci istega števila nasprotnikov, se pravi 12. Najuspešnejši uvrstitvi sta torej predlansko peto mesto Sokola in šesto mesto Bora leta 1977. Lahko torej rečemo, da bi s končnim četrim mestom Meblo že dosegel največji uspeh ženske odbojbarske ekipe v zadnjih desetih letih.

Za bolj verodostojno analizo dosežanih uvrstitev je treba upoštevati, da je leta 1977 prišlo v odbojki do korenite restrukturacije, saj so takrat ustanovili A-2 ligo. Dotlej je bila pred B ligo namreč le enotna A liga, tako da na primer sedmega mesta Bora leta 1975 sploh ne moremo primerjati z uvrstitvami kasnejših let, kot tudi ne z uvrstitvami iz »zlatih časov« naše ženske odbojbarske ekipe, ki smo v drugi ligi imeli kar štiri ekipe.

NAŠE ŠESTERKE V ŽENSKI B LIGI

1963	1973
Bor na kvalifikacijah za A ligo	4. Bor, 8. Breg (izpadel)
1964	1974
Bor na kvalifikacijah za A ligo	7. Bor (izpadel)
1965	1975
Bor na kvalifikacijah za A ligo	— — — — —
1966	1976
Bor deveti v A ligi	— — — — —
4. Bor B, 5. Breg	1977
1967	6. Bor, 9. Sokol, 12. Breg (izpadel)
Bor deveti v A ligi (izpadel)	1978
3. Bor B, 4. Breg	7. Bor, 8. Sokol
1968	1979
2. Bor, 4. Sokol, 5. Breg	6. Bor, 9. Sokol (izpadel)
1969	1980
2. Breg, 3. Bor, 5. Sokol, 6. Zarja	5. Bor
1970	1981
2. Breg, 3. Sokol, 4. Bor, 5. Zarja	5. Bor, 8. Sokol
1971	1982
2. Breg, 4. Bor, 5. Sokol, 6. Zarja (izpadla)	5. Sokol, 6. Bor
1972	1983
3. Bor, 5. Breg, 8. Sokol (izpadel)	7. Sokol, 11. Bor (izpadel)

Naše košarkarske ekipe v mladinskih ligah

Borovi kadeti premagali Kontovelce

MLADINCI

IZIDI 5. KOLA
Scoglietto - Alabarda 90:105; Sokol - Bor 63:62; Don Bosco - Stella Azzurra B 117:43; Stella Azzurra A - Inter 1904 73:83; Inter 1904 - Alabarda 103:108.

LESTVICA
Alabarda 10, Scoglietto 8, Stella Azzurra A in Don Bosco 6, Inter 1904 4, Ferroviario in Sokol 2, Bor in Stella Azzurra B 0.

KADETI

Bor — Kontovel 88:64 (44:29)

BOR: Pregarc 16 (2:8), Jogan 8 (0:1), Pieri 10 (2:2), Pupulin, Smotlak 8, Parisi, Kovačič 5 (1:2), Korošec 23 (1:2), Semen 4, Tavčar 12 (2:4).

KONTOVEL: Grilanc 6, Pertot, Danieli 5 (1:3), Kompare, Job, Terčič, Emili (0:3), Starc 33 (7:15), Stanisa, Terčon 20 (2:4).

Letošnji derbi se je končal z zmago Bora. Zmaga domačinov je povsem zaslužena, saj so bili od začetka do konca tekme stalno v vodstvu. Borovci so bili boljši zlasti pri lovljenju odbitih žog, pri čemer se je izkazal predvsem Pregarc in v protinapadih. Pri gostih sta se izkazala Starc in Ladi Terčon, pri domačinih pa bi pohvalili Korošca in Tavčarja.

(Adrijan Kovačič)

IZIDI 5. KOLA

Santos - Don Bosco 97:95; Don Bosco - SGT 94:59; Polet - Barcolana B 69:48; Ferroviario - Libertas A 81:71; Libertas B - Santos 69:129; Bor - Kontovel 85:63; Breg - Inter Milje 31:151.

LESTVICA

Ferroviario in Inter Milje 10; Santos, SGT in Don Bosco 8; Polet in Libertas A 6; Bor in Barcolana A 4; Barcolana B in Kontovel 2; Libertas B in Breg 0.

NARAŠČAJNIKI

IZIDI 7. KOLA
Libertas - Inter 1904 47:50; Servolana - Don Bosco 105:100; Inter Mi-

lje - Saba 76:70; Ferroviario - Santos 74:68; Bor - Scoglietto 88:102.

LESTVICA

Servolana 14; Don Bosco in Ferroviario 10; Santos 8; Bor in Scoglietto 6; Saba, Kontovel, Inter 1904 in Libertas 4, Inter Milje 2.

DEČKI

Kontovel — Stella Az. 110:67 (46:30)

KONTOVEL: Kompare 3, Pertot, Sedmak 5, Gruden 1, Rupel 13, Sossi, Stanisa 13, Cingerla 17, Dolhar 20, Sterni 38.

V četrti tekmi letošnjega prvenstva je Kontovel drugič zaporedoma zmagal. Tokrat je odpravil skromno ekipo Stelle Azzurre. Premoč Kontovelove peterke je prišla do izraza že v prvem polčasu, ko je z dobro igro v napadu povedla s 16 točkami razlike. V nadaljevanju pa so Kontovelci to prednost še povečali. Spet so se izkazali Do'har, Cingerla in Sterni, ki je dosegel kar 38 točk. (R.M.)

Polet — Bor 59:63 (37:27)

POLET: Kocman 24, Ciani 2, Fonda, Škerk 6, Bevilacqua 3, Sardoč, Sosič, Calzi, Čebulec 24, Milič.

BOR: Tagliapietra 3, Panjek 4, Lippolis 2, Blažević 2, Turk 2, Cecco, Sik 8, Birsia 16, Carli 26.

IZIDI 5. KOLA

Servolana - Ricreatori 98:60; Kontovel - Stella Azzurra 110:67; Santos - SGT 61:80; Polet - Bor 59:63; SGT - Polet 136:33.

LESTVICA

SGT 10, Servolana, Don Bosco in Santos 6, Kontovel, Ricreatori in Polet 4, Inter Milje in Bor 2, Stella Azzurra 0.

MINIBASKET

Bor A — Stella Azzurra 57:41 (28:12)

BOR A: Pregarc 5 (1:2), Arena 10, Ažman 4, Oberdan 20 (0:4), Bajc 2, Millone 2, Pavlica 12 (0:2), Jelerčič, Grbec 2.

V tretjem kolu turnirja Z & R je Borova A ekipa igrala proti solidni

Stelli Azzurri. Kljub temu da se je predstavi na igrišču v devetih in da je morala zato igrati dve četrtini v štirih, je z lahkoto zmagala. Nasprotniki so razočarani in so bili nemočni proti višjim borovcem. V napadu je zopet odlično igral Oberdan, v obrambi pa je presenetil Arena, ki je sedemkrat zaustavil nasprotnikov met. Ne smemo pa pozabiti na vse ostale, ki so dali vse od sebe, ča bi zmagali. (Luka)

Breg — Ferroviario B 12:38 (4:23)

BREG: A. Salvi 2 (0:8), Novak, Komar 4, Žerjal 4 (0:4), Bandi 2, Benčič, Gigante, Kralj.

V soboto so Bregovi najmlajši odigrali prvenstveno tekmo turnirja »Zini & Rosenvassera«. Tekma je bi'a od samega začetka zelo živahna in vsi Bregovi košarkarji so imeli priložnost, da se izkažejo. Vsi so bili zelo prizadevni, izkazala pa sta se Ivan Komar in Aleš Salvi. Pohvala gre vsem za dobro obrambo. (Čučič)

PROPAGANDA

Petega februarja bodo mladi Jadranovi košarkarji začeli nastope v prvenstvu kategorije Propaganda. Prvenstvo je razdeljeno v dve skupini in sicer skupino A, v kateri nastopajo naslednje ekipe: Ancifap, Bor, Don Bosco B, Ferroviario, Libertas, Ricreatori A, Servolana. Prva tekma te skupine bo na sporedu 29. januarja. Jadran bo nastopal v skupini B in bo igral proti naslednjim ekipam: Alabarda, Don Bosco, SGT, Inter 1904, Ricreatori B.

Na koncu prvenstva se bosta prvi ekipi obeh skupin spopadli za končno zmago. Jadranovi igralci trenirajo že od polovice septembra in so doslej igrali tri prijateljske tekme in sicer proti Ancifapu in Ferroviariu, s katerima so izgubili, medtem ko so v zadnji prijateljski tekmi premagali Kontovel. Do začetka prvenstva pa bodo nabrežinski košarkarji igrali še nekaj prijateljskih tekem. Prva je na sporedu v četrtek proti Boru. Tekma bo v nabrežinski telovadnici s pričetkom ob 16. uri. (Andrej Pangos)

V veleslalomu na Nevejskem sedlu

Naši tekmovalci so se dobro odrezali

V soboto so se nekateri člani meddruštvene smučarske ekipe podali na prvo tekmovalje letošnje sezone. Na Nevejskem sedlu je CAI XXX. oktobra priredil veleslalom za »Memorial Muaro Stock«. Prireditelj je bila namenjena mladincem, tako da se je udeležilo le pet članov ekipe, saj so ostali mlajši.

Naši smučarji so nastopili v zelo močni konkurenci. Med moškimi so namreč tekmovali tudi nekateri člani italijanske »ca« državne reprezentance. Poleg tega pa je bila proga zahtevna in ledena. Zaradi tega naši smučarji niso imeli skoraj nobene možnosti za boljšo uvrstitev. Tega tekmovalstva so se udeležili predvsem za to, da bi si nabrali izkušnje, saj so se skoraj vsi prvi sprijeli s težkim in zahtevnim veleslalomom, kot je bil sobotni.

Vsi zamejski smučarji so se glede na pogoje, ki so jih imeli, (skupaj trenirajo šele prvo leto) dobro odrezali.

Med dekleti se je na 8. mesto uvrstila Tamara Pieri (Devin) s časom 3'12"40, 9. pa je bila Aleksandra Skrinjar (Devin) s časom 3'20"06.

Med fanti je 27. mesto zasedel Aljoša Škabar (Devin) s časom 3'05"02, 28. je bil Igor Vodopivec, ki je dosegel čas 3'11"10, 29. pa je bil Devan Cesar (SPDT) s časom 3'19"74. (C. D.)

● **V NEDELJO, 29. JANUARJA**, bo v Predelu tekmovalje v veleslalomu za moške in ženske (kategorija senior), ki ga prireja goriško društvo Inter Centro Sport. Tekmovalje bo veljavno za Trofejo dežel in se ga

lahko udeležijo predstavniki vseh goriških društev. Vpisovanje sprejemajo na sedežu društva v Sovodnjah, Ul. Case Sparse 66 (tel. 20-331).

V NOVI GORICI

Memorialni turnir v malem nogometu

V soboto in nedeljo bo v Novi Gorici memorialni turnir v malem nogometu v spomin na preminulega domačina, nogometaša Marjana Čebolina. Turnir, ki ga bodo odigrali v telovadnici osnovne šole IX. korpusa, sta pripravila odbor za množični šport pri ZTKO in komisija za šport pri ZSMS v Novi Gorici.

Prijave na turnir sprejemajo na sedežu ZSMS.

V petek v goriškem Kulturnem domu

Odprtje športne razstave in film o odbojbarskem SP

Tudi na teh straneh smo večkrat poudarjali velik razmah, ki ga doživlja slovenska odbojbarska goriškem. V tem trenutku skoraj vse ekipe nastopajo v raznih prvenstvih, kar pomeni, da se na igriščih vrsti več kot 20 ekip v predstavnih sedmih društev, ki se ukvarjajo s to športno panogo.

Vzporedno s tekmovalnim delom je prav, da potekajo tudi druge pobude, ki prispevajo k obogatitvi in vrednotenju te panoge. V tem smislu je Komisija za odbojko pri TO ZSSDI za Goriško pripravila v petek, 20. t.m., večer, ki bo namenjen prvenstveno odbojki. Ob sodelovanju z goriško odbojbarsko feaeracijo bodo v mali dvorani Kulturnega doma predvajali do-

kumentarni film »Srebrni galebs«, ki ga je federacija posnela ob priliki svetovnega odbojbarskega prvenstva v Rimu. Film, ki je namenjen tako slovenskim kot italijanskim odbojbarjem in sploh vsem, ki se za to zanimajo, bo komentiral strokovnjak te panoge Jože Cej. Predvajanje filma se bo začelo ob 20.30. Pred tem pa bodo v telovadnih prostorih odprli razstavo o zbirateljstvu med športniki. Vzporedno s to razstavo pa bodo na ogled tudi številni plakati, zastavice, nalepke, značke in druge zanimivosti, ki pričajo v razvejanosti telesne kulture v zamejstvu. Razstava, ki jo bodo odprli ob 20. uri, bo na ogled eden dni, do slavnosti ob nagraditvi športnikov leta.

obvestila

SK Kras
sklicuje svoj 20. redni občni zbor v petek, 27. t.m., ob 20. uri v društvenih prostorih KD Rdeča zvezda v Saležu.

Jadralni klub Čupa
obvešča, da bo 12. redni občni zbor v petek, 20. t.m., ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20. Dnevni red: otvoritev, poročila odbornikov, pozdravi gostov, diskusija, volitve novih članov v odbor in razno. Vabljeni vsi člani!

ZSSDI
obvešča, da bo danes, 18. januarja, ob 20.30 na sedežu združenja sestanek nogometne komisije.

ŠD Mladina — smučarski odsek
organizira dne 22. t.m. avtobusni izlet na Elmo v Sesto. Vpisovanje v

domu A. Sirk vsaki dan. Odhod avtobusa z Opčin izpred Central bara ob 4.45 in iz Križa izpred spomenika padlim v NOB ob 5. uri.

SK Devin
obvešča, da se predsmučarska telovadba nadaljuje vsak ponedeljek v sesljski telovadnici od 17. do 18. ure.

SK Devin
obvešča, da bo vozni red avtobusov 22. in 29. t.m. naslednji: 6.00 Bazovica; 6.10 Opčine; 6.15 Prosek; 6.20 Nabrežina; 6.10 Salež Bajta; 6.15 Praprot, Šempolaj, Prečnik; odhod iz Selsljana 6.30.

Odbojbarski odsek ŠZ Bor
obvešča, da so treningi miniodbojkarjev (letnik 1972 in mlajši) ob ponedeljkih od 17.00 do 18.15 in ob sredah od 16.00 do 17.30 v telovadnici liceja »F. Prešeren«.

V Dolini brez večjih priložnosti

Eua redkih priložnosti Bazovcev za gol med tekmo Zarja - Domio v Dolini

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 15,00 din, naročnina za zasebne mesečno 180,00, letno 1.800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250,00, letno 2.500,00 din

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 39.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

18. januarja 1984

Nerazvite države terjajo svoje mesto na kratkem valu

ZENEVA — Ob prisotnosti 500 delegatov iz 158 držav članic mednarodne zveze za telekomunikacije, poteka v tem mestu prva svetovna konferenca za načrtovanje kratkovalovnih radijskih dolžin. Jugoslavijo v tej 120 let stari organizaciji zastopa direktor Radia Jugoslavija dr. Zdravko Pečar.

Kratki val je pomembno komunikacijsko sredstvo. Kljub temu da je mednarodna skupnost za srednji in ultrakratki val že razporedila dolžine, jih za kratki val še ni, ker to ni tako preprosto, saj bi bilo potrebno dolžine določiti vsaka štiri leta. Tudi dosedanja tehnologija tega ni dovoljevala, z elektronskimi računalniki pa bo mogoče.

Sedanja razporeditev kratkovalovnih postaj posebno za majhne države ni zadovoljiva. Ker so velike države zasedle vse frekvence, države v razvoju nimajo priložnosti, da bi po kratkih valovih objavljale sporočila predvsem socialno-vzgojnega značaja. Odsotnost držav v razvoju na tem področju je pripisati dejstvu, da na kratkovalovni konferenci 1950. leta v Italiji večina teh držav ni obstajala. Zaradi tega so neuvrščene države že pred

leti zahtevale sklicanje nove konference.

Če naj sedaj s tehničnega vidika osvetlimo delo nje kratkovalovnih postaj, potem moramo najprej povedati, da jih je mogoče slišati na velike razdalje, ker se valovi odbijajo od jonosfere. Slišnost je odvisna od vremena v tistem dnevu, od vplivov aktivnosti Sonca na jonosfero, od njegovih erupcij in peg. Zaradi takšnih tehničnih značilnosti je mogoče kratkovalovno postajo poslušati na drugem koncu sveta. V 140 državah sedaj deluje 1.600 kratkovalovnih postaj.

Jugoslavija, ki je pred 20 leti bila srednja sila v razširjenosti tega komunikacijskega medija, se je znašla na repu. Ker nima zadostne sposobnosti posredovanja svojih vesti, je s tem oškodovana tudi družina neuvrščenih držav. Zaradi tega neuvrščene države na konferenci v Ženevi pričakujejo, da bo Jugoslavija okrepila svoj kratki val in tako bolje prodrla v svet z vestmi o dogajanju v teh državah.

Politični pomen konference pa je tem, da bodo majhne države, ki zaradi monopola velikih nimajo svojih valovnih dolžin, skušale dobiti svoje mesto v etru.

Po besedah sekretarja Josipina Velik Pertinijev ugled med francoskimi socialisti

PARIZ — »Sandro Pertini nedvomno uživa med francoskimi socialisti veliko spoštovanja, skoraj bi lahko rekli občudovanja,« je izjavil na včerajšnji tiskovni konferenci v Parizu prvi sekretar francoske socialistične stranke Lionel Josipin v zvezi z vprašanjem, kaj sodi o morebitni kandidaturi sedanjega predsednika italijanske republike Pertinija za prihodno Nobelovo mirovno nagrado.

Josipin se je sicer ogradil, da o tej kandidaturi še ni bil obveščen in da tudi ni poklican, da bi o njej prav on dajal izjavo ali dajal podporo, vendar pa je menil, da lahko v imenu francoskih socialistov in v svojem imenu vsekakor izrazi do Pertinija samo največje simpatije. »Mislim celo to, da bi bil Pertini za to mirovno nagrado res primeren glede na njegovo prizadevanje za mir v svetu, še posebej pa tudi glede na njegov pretekli boj proti fašizmu in njegovo današnjo popularno vlogo.«

B. POGAČNIK

S svinjo na plečih

Fotografija je bila posneta v kitajski pokrajini Hubei. Mlad kmet si je natovril na pleča živo svinjo, da bi jo nesel na trg v mesto Gezhouba in jo tam prodal. »Res je težko breme — je priznal kmet reporterju — vseeno pa je enostavneje nositi žival na plečih kot jo vleči in tirati čez gorske prelaze« (Telefoto AP)

Ladinec kandidat za predsednika južnotirolskega Volksparteia

BOCEN — Najvišji predstavnik ladinske manjšine v južnotirolski stranki, Hugo Valentin, je po ocenah voditeljev Suedtiroler Volkspartei najbolj resen kandidat za (začasno) nasledstvo predsednika VP Magnaga, ki je na tem položaju že vsa po vojna leta. Po pisanju avstrijskega tednika Wochenpresse Valentin ni zanikal možnosti svoje izvolitve, amkako je rekel, da v tem trenutku ne namerava sprejeti mesta »očeta domovine«, se pravi Magnaga, ki bo v kratkem slavil 70-letnico rojstva in bo ta obletnica hkrati, tako napovedujejo, tudi rok za njegov odhod v pokoj.

Valentinova kandidatura dokazuje, da je toliko časa pozabljena ladinska narodna skupnost postala bolj samozavestna in da terja pravice, ki ji po ustavi pritičejo. Potrebno je

povedati, da je prav stranka nemške manjšine pokazala občutljivost za vprašanja Ladincev, medtem ko večinski narod tega ni bil sposoben. Na osnovi takšnega medsebojnega razumevanja in podpore je 18.000 Ladincev premagalo podložnost predvsem večinskemu narodu in u-spelo izbojevati priznanje tudi pri nemški manjšini. Proces osveščanja je segel globoko v to skupnost, kljub temu pa še ni mogoče govoriti o njej kot o tretji skupnosti med dvema velikima narodoma, med Italijani in južnotirolskimi Nemci. Zagotovo pa ta proces spodbuja močne avtonomistične težnje v dolomitskih dolinah Gardena in Badia, kjer Ladinci živijo.

O ladinski manjšini se z večjim zanimanjem piše in govori zlasti po zadnjih deželnih volitvah, na katerih

je izvolila dva svoja predstavnika, Längerja, ki je zaslovel s svojo izjavo o ladinski identiteti, in Valentin. Ker se je povečal količnik, bo imela tretja skupina svojega predstavnika v pokrajinskem odboru Bocen, kjer veljajo določila južnotirolskega paketa. Dodelitev odbornišтва Valentinu bo otežilo Magnagovo posredniško vlogo pri dodelitvi odborniških mest Nemcem.

Ladinci so nadalje pozdravili poziv, ki so ga prejeli od ministra za dežele, naj se udeležijo posvetovanj o spopolnitvi avtonomnega statuta. Ladincem se je tako ponudila priložnost, da v Rimu spregovorijo v prvi osebi. Njihove zahteve se niso nanašale samo na jezikovne in kulturne probleme, ampak tudi na vlogo, ki jo ta skupnost želi opravljati v Južnem Tirolo.

Konec februarja Isabelita v Argentini

BUENOS AIRES — Isabelita Peron, ki živi v Španiji od kar jo je tedanja argentinska vojaška hunta izpustila na prostost, se bo najbrž vrnila dokončno v Buenos Aires konec februarja ali v začetku marca in ne v januarju kot so napovedovali doslej.

Novico je sporočila posebna komisija, ki jo je imenovala Isabelita, da bi usklajevala njena srečanja z voditelji peronističnega gibanja.

Zahodni Nemci idealni soprogi

BONN — Zahodnonemški moške postajajo idealni. Njihova metamorfoza v soproge, ki si jih lahko samo želimo, je bila v začetku težka in protislovna, medtem ko je to danes že »stabiliziran razvoj«.

Tako vsaj trdi osrednja ustanova za proučevanje tržišča zahodnonemškega kmetijstva, ki se poleg drugega že leta bavi s tem kočljivim vprašanjem.

Leta 1978 je pri gospodinjstvu pomagalo le 47 odstotkov »hišnih poglavarjev«, medtem ko se je leta 1980 ta odstotek povzpela že na 52 odstotkov,

v letu 1982 pa kar na 61 odstotkov, medtem ko pričakujejo v bodoče nadaljnje večanje.

Glavni »krivci« za tako stanje so mladi, ki nimajo predsodkov. Nove generacije pokopavajo številne tradicije in seveda tudi stoletno patriarhalno dogmo ali zablodo, da je treba vedeti, kdo komu noge pere.

Mladina pa je kaj hitro pomela s temi tabuji. Kar 75 odstotkov mladih zakoncev pomaga svojim ženam v gospodinjstvu, s tem pa je popolnoma jasno, da je med starejšimi bolj malo »idealnih« mož, saj se stari »še vedno upirajo«.

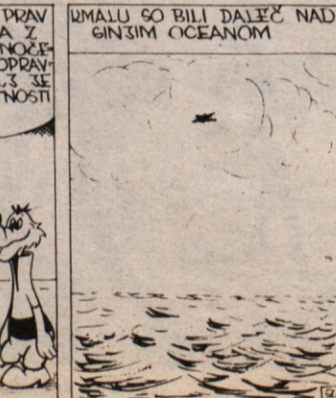
V konkretnem pa je treba navesti, da sedanji moške še najraje kupujejo, saj jih kar 68 odstotkov zahaja v trgovine po hrano in drugo blago. Dobršen del smatra, da je čiščenje šip in kuhanje povsem normalen posel (30 odstotkov). 27 odstotkov pospravlja postelje, medtem ko večini smrdi pranje nogavic (90 odstotkov).

Ob vsem tem napredovanju zahodnonemških mož, ki aktivno pomagajo pri emancipaciji žensk, pa se nekateri že sprašujejo, ali ni morda prav ta značilnost razlog padca nemške natalitete.

Miki Muster:

Gusarji

(62.)

Afriški pogledi na žensko

NAIROBI — Nasilstvo nad ženskami v Keniji je vsakdanji primer. Ženske, ki so v tej državi mozeva zasebna last, lahko doživljajo tudi takšno trpinčenje, kot ga navaja agencijska vest in ki je bil predmet komentarja vodilnega kenijskega lista Kenya Times. Kaj se je pravzaprav zgodilo?

Jackson Kagwai Ngunga je imel ženo, ki mu je rodila pet hčera in nobenega moškega potomca, kar je za njihove pojme hudo ponižanje in onečaščenje. Po afrikanski kulturi ima moško potomstvo namreč prednost pred ženskim.

Zaradi takšnih predsodkov je Jackson zapustil svojo ženo, osnovnošolsko učiteljico, s petimi otroki. Vendar se žena zaradi tega ni kdove kako razburjala. S svojim delom in pridnostjo je dostojno živela in preživljala sebe in svojih pet deklet. Jackson pa se je s prejemki za delo v baru komaj pretolkel do konca meseca. To ga je tako razjezilo, da je dvema moškima naročil, naj žensko pripeljeta v njegov bar. Ko jo je imel pri roki, jo je najprej s steklenico udaril po glavi, da jo je spravil v nezavest, potem pa ji je s steklom izkljuval obe oči. Drugi jo je polil s parafinom in jo zažgal, da je komaj ostala pri življenju, vse zaradi tega, ker »je rodila samo hčerke«.

Sodišče je prvega moškega obsodilo na 7 let zapore in 12 udarcev z bičem, drugega pa na 3 leta zapore. Kot piše Kenya Times, je hotel mož doseči, da bi njegova žena postala spet odvisna od njega in da bi ji prepričal dostojno vzdrževanje njenih hčera. List piše, da je zares velika tragedija, ker moški niso še pristali na žensko neodvisnost in enakopravnost z njimi. Ko obsoja Jacksonovo dejanje list dodaja, da je to tudi obsodba družbe, ki oprošča zločine proti človeštvu in spodbuja v davni preteklosti porojen nečloveški odnos do žensk.

Oko v zameno za stanovanje

CAGLIARI — »Priletel državni upokojenec ponuja oko in ledvice tistemu, ki bi mu v doglednem času priskrbel trosobno stanovanje z najemnino po zakonu o pravični stanarini v četrti San Benedetto v Cagliariju.«

Mali oglas se je pojavil v cagliaritanskem dnevniku »Il baratto« (Neke vrste »Mercatino«) in je izzval takoj izredno ostre polemike, obenem pa s svojo dramatičnostjo opozoril na stanovanjski problem v sardinjskem glavnem mestu. »Od kar je sodstvo odobrilo vrsto izgonov — pravijo sindikati najemnikov — je stanje postalo res zaskrbljujoče in ni več stanovanj za v najem.«